

1. Afsnit

Martinus barndom og ungdom.

Årene 1890 til 1920.

1.1 Kildematerialet.

Til belysning af Martinus barndom findes bogen, som blev udgivet i 1987 under titlen ”Martinus erindringer”, hvori han bl. a. fortæller om sine oplevelser i barndommen. Bogen er baseret på båndoptagelser af samtaler eller nærmere, spørgsmål til Martinus, stillet af nogle få af hans venner, nemlig Oluf og Käte Palm, Per Bruus-Jensen, Sam Zinglersen og Astrid Schlüntz, hvor vennerne spørger ham ud om hvad han kan huske, netop med henblik på at opsamle oplysninger om ham og hans færden i tiden før han blev offentligt kendt. Båndoptagelserne skulle så bagefter bruges som grundlag for udgivelse af Martinus erindringer. Årsagen til den lidt specielle måde at opsamle Martinus erindringer på, var begrundet deri, at Martinus ikke havde tid til selv at skrive dem ned, samt at han ikke ønskede dem udgivet før efter sin død. Dette er årsagen til at bogen først blev udgivet i 1987, altså 6 år efter Martinus død, selv om båndene var optaget i 1963 hvor Martinus var 73 år. Sam Zinglersen havde sit eget bogforlag, så bogen blev derfor udgivet på Zinglersen’s Forlag.

Jeg har en kopi af de oprindelige båndoptagelser på i alt ca. 5 timer. De blev optaget tirsdag den 30. april, tirsdag den 14. maj og tirsdag den 21. maj 1963. Disse indeholder flere oplysninger end der er givet i ovennævnte bog, og jeg har, i tilfælde hvor disse oplysninger er relevante for min biografi, givet dem videre til læseren.

Den tidligste men korte beskrivelse af Martinus barndom og ungdom har vi i Erik Gerner Larssons bog ”Martinus. En kort fremstilling af hans barndom og ungdom samt et lille indblik i hans lære”. Axel Andersens Forlag 1933. Indholdet er baseret på det

Martinus har fortalt Erik Gerner Larsson om sin barndom og ungdom i de første år, hvor Erik Gerner Larsson var Martinus sekretær og medhjælper.

Et andet vigtigt kildemateriale er en rapport udarbejdet af Axel Kristensen, hvor han gør rede for resultaterne af et meget intensivt efterforskningsarbejde, som han har udført.

Axel Kristensen og hustru Marianne var de første, der blev ansat at Sam Zinglersen til at bestyre Martinus barndomshjem Moskildvad, da dette blev omdannet til et museum med mindestuer. Barndomshjemmet ligger ved Sindal i Nordjylland. De fungerede som bestyrelser i perioden 1. april 1989 til 1. april 1995. Dette var nok den egentlige årsag til, at Axel Kristensen i 1991 og 1992 arbejdede meget intenst med at opsamle alle de oplysninger, han kunne finde fra lokale arkiver, såvel offentlige som private. Axel Kristensen opnoterede alt hvad han kunne finde om Martinus selv, hans forældre og plejeforældre, og i øvrigt oplysninger om hvad der foregik på Martinus fødeegn omkring Sindal i Nordjylland, medens han var barn deroppe. Herudover alt hvad der kunne findes af relevante oplysninger om mennesker og steder relateret til Martinus familie.

Specielt ønskede Axel Kristensen om muligt at finde oplysninger, der kunne bidrage til at give svar på, om det var den mand der var udlagt som Martinus fader eller det var godsejeren, der hvor Martinus moder tjente, der var Martinus egentlige fader. Dette meget værdifulde og store efterforskningsarbejde resulterede i maj 1992 i en rapport på 100 sider, som også indeholder mange sjældne billeder af de aktuelle personer og steder. Da Rådet på Martinus-instituttet, for hvem den blev præsenteret, ikke var interesseret i den, er den aldrig blevet mangfoldiggjort, og foreligger derfor kun i nogle ganske få eksemplarer, hvoraf jeg har fået stillet

et eksemplar til rådighed. At Rådet ved Martinus Åndsvidenskabelige Institut ikke var begejstret for rapporten fremgår af en telefonsamtale, som Aksel Kristensen havde med Finn Bentzen hvor denne redegør for rådets holdning. I et notat fra samtalen skriver Aksel Kristensen:

Ifølge telefonsamtale med F. B. 18/2 – 93 fortæller han, at på mødet med Rådet afviser de at ”Rapporten” offentliggøres p.g.a. modstridende oplysninger med de udgivne bøger m. m.

Vi ser således, at rådet vælger at søge at ignorere at der er fejl i Sam Zinglersens bog ”Martinus som vi husker ham” (vedrørende billedet af Lars Larsen side 269), i stedet for at rette fejlen. Se nærmere om dette problem efterfølgende.

I 1995 blev stillingen som bestyrer af Martinus barndomshjem overtaget af Jan Marsfeldt. Der findes 3 små artikler med billeder i tidsskriftet Kosmos 1996, hvor Jan Marsfeldt der nu passer Martinus fødehjem Moskildvad i Sindal, skriver om de facts han har kunnet finde i lokale historiske arkiver. Her gives kun ganske få facts, og ingen som ikke allerede findes i Axel Kristensens meget grundige rapport.

Ud over ovennævnte kilder findes kun spredte referater af, hvad Martinus har fortalt sine nærmeste venner om sin barndoms og ungdoms oplevelser, herunder nogle referater som Per Thorell har nedskrevet på grundlag af samtaler, han har haft med Martinus. Martinus var gæst i Per Thorells hjem hver anden søndag eftermiddag gennem de sidste år af Martinus liv. Se nærmere i afsnittet om Udarbejdelsen af Martinus ufuldendte manuskript i 13. afsnit.

1.2 Martinus bedsteforældre på moderens side.

Martinus morfader hed Mikkell Nielsen (han var ungarl) og mormoderen hed Ellen Marie Christensdatter og var ligeledes ugift. Mikkell Nielsen benægtede fadderskabet til barnet som Ellen Marie Christensdatter fødte, og som senere blev mor til Martinus, Mikkell Nielsen blev imidlertid idømt fadderskabet af retten. Mikkell var oprindelig tysker. De boede begge i Astrup mellem Hjørring og Sindal. Mikkell ernærede sig som smed. Ellen Marie var kendt på egnen for at være drikfældig. Præsten

sagde om hende: ”Hendes helvede er kirken og hendes himmerige er flasken”.

1.2 - Martinus moder Else Christine Mikkelsen, 47 år; fotograferet 2. februar 1897, syv år efter Martinus fødsel. - ak

Fotografiet tilhører Lokalthistorisk Arkiv, Vendsyssel historiske museum, Hjørring. Fotograf: Kirsten Lund Hjørring nr 27450.

1.3 Martinus moder og hans halv- og helsøsken- de.

Martinus mor blev født den 13 juli 1848 i Astrup, Sindal sogn, og fik navnet Else Christine Mikkelsen. Martinus moder blev aldrig gift, men fik i alt 5 børn med 4 forskellige fædre.

De fem børn, Martinus og hans halv og helsøsken-
de, var følgende:

1. **Christian Peter Mikkelsen**, født 14. januar 1870.

Barnet døde efter kort tid af skarlagensfeber.

Den udlagte fader var tjenestekarl Peter Christensen fra Skjallet.

2. **Petra Mikkelsen**, født 15. september 1873. (*Halvsøster til Martinus, 17 år ældre end ham*)

Den udlagte fader, ungarl Anders Christensen rejste senere til Amerika.

3. **Johanne Martine Mikkelsen**, født 3. september 1878.

Barnet døde 3 uger efter fødslen.

Den udlagte fader var Niels Christian Christensen der tjente på en gård i Søttrup.

4. **Augusta Vilhelmine Mikaelsen**, født 30. oktober 1887. (*Formentlig helsøster til Martinus og 3 år ældre end ham*)

Den udlagte fader var ungarl Mikael Kristiansen Thomsen som tjente på Baggsvogn.

5. **Martinus Thomsen**, født 11. august 1890.

Den udlagte fader var Michael Christian Thomsen

som tjente på Baggsvogn.

De første tre børn fødte Else Christine Mikkelsen hos sin moder Ellen Marie Christensdatter på Sindal Hede.

Da det fjerde barn blev født opholdt hun sig hos husmand Lars Kr. Kristensen, Borrisholt.

Martinus blev født hos sin moders halvbroder Jens Christian Frederiksen og dennes hustru Kirstine Frederiksen (født Andersdatter) i Oremose på husmandsstedet Moskildvad, i udkanten af Sindal.

Martinus var således det femte barn i rækken. Da de to børn døde som spæde havde Martinus således 2 ældre søstre.

Petra født 15/9 1873, som er Martinus halvsøster, blev gift med Lars Nicolai Nielsen og boede ved Børglumkloster. De fik 2 døtre. Petra døde så vidt vides i en ung alder.

1.3 - Else Christine Mikkelsen, Martinus moder, 45 år, fotograferet sammen med sin 5 årige datter Augusta Vilhelmine, den 14. juli 1893. - ak

Fotografiet tilhører Lokalthistorisk Arkiv, Vendsyssel historiske museum, Hjørring. Fotograf: Kirsten Lund Hjørring nr 18981.

1.4 - Augusta Vilhelmine Mikaelsen fotograferet som 13 årig den 22. juni 1901. - ak

Fotografiet tilhører Lokalthistorisk Arkiv, Vendsyssel historiske museum, Hjørring. Fotograf: Kirsten Lund Hjørring nr 35694.

1.5 - Augusta Vilhelmine med sit første barn, Egon som hun fik før hun blev gift med Jens Peter Andersen. Fotograferet 1915. - ak

1.6 - Jens Peter Andersen og Augusta Vilhelmine som ældre. - ak

Augusta Vilhelmine født 30/10 1887. Trods den forskellige stavemåde på faderens navn ses det at Augusta Vilhelmine Mikaelson og Martinus må formodes at være helsøskende. Hun boede hos moderen på Christianshede til hun kom ud at tjene i en ung alder. Hun gik i skole på Nordre Skole i Mygdal. Altså ikke på samme skole som Martinus. Efter skolegangen ”tjente” (arbejdede) hun på forskellige gårde i omegnen. I 1911 og muligvis indtil 1915 tjente hun på Christianshede. Hun blev gift med Jens Peter Andersen den 29. april 1919 og de boede i Bindslev til 1923. Hun havde på dette tidspunkt en søn Egon som blev bortadopteret. Med sin mand fik hun i 1917 en søn Arnold, i 1919 en datter Emmy (der døde som 16 årig), en datter Karen Marie (der døde et år gammel af den ”Spanske Syge”), i 1923 sønnen Poul og i 1924 datteren Valborg. På dette tidspunkt i 1924 var familien flyttet til Nørskovhus.

De fik her yderligere to børn. Den ene døde af hjernebetændelse ½ år gammel og den anden var dødfødt. Omkring 1920 flyttede familien til Ellelund i Mygdal hvor Augusta tjente som malkekone og hendes mand som karl. I 1939 købte de en lille ejendom på Træholt Mark ved Bjergby. Her boede de til Augusta døde den 7. december 1962. Hendes mand boede efterfølgende i en lejlighed i Mygdal til sin død i 1980.

Martinus havde en del kontakt med sin søster Augusta Vilhelmine. Efter at Martinus flyttede fra Sindal skrev de sammen. Efter Martinus kosmiske indvielse i 1921 ebbede kontakten ud.

Om de udlagte fædre til Martinus og hans søskende er i overensstemmelse med de faktiske forhold, kan kun afgøres med sikkerhed ved hjælp af DNA-test, men det er naturligvis uden reel betydning for Martinus og denne bogs sigte. Martinus interesserede sig ikke ret meget for, hvem der var hans rigtige fader, men de mennesker der stod Martinus nær var derimod ret optaget af hvem der var den rigtige fader og hældede meget til den anskuelse, at det var godsejer Lars Larsen, som det kan læses i bogen ”Martinus - som vi husker ham” side 269.

Det står i hvert fald fast, at moderen Else Christine var ansat på ”Christianshede” som ligger lige ved Baggessvogn hvor den udlagte fader arbejdede, såvel på udfangelsestidspunktetsompåfødselstidspunktet

1.7 - Hovedgården Baggesvogn fotograferet af Aksel Kristensen 1992. - ak

for begge de to sidste børn. Man ved ikke hvornår Martinus moder blev ansat på Christianshede. Ved folketællingen i 1880 står hun opført som tjenestepige på proprietærgården Christianshede. Hun blev efterhånden husbestyrerinde hos godsejer Lars Larsen og hos efterfølgeren Hans Larsen, på Christianshede.

1.4 Gårdene Baggesvogn og Christianshede samt deres ejere.

Baggesvogn er en stor hovedgård der ligger 6 – 7 km fra stationsbyen Sindal. Af ejerforhold kan det

ses, at den i hvert fald har eksisteret i år 1454. Den nuværende gårds hovedbygning blev opført i 1744. Bygningerne er omgivet af vandgrave. Det er således en af de rigtig gamle gårde på egnen. Avlsbygningerne har været nedbrændt tre gange, i 1831, 1913 og 1988.

Gården blev i 1837 købt af Etatsråd Johannes Christopher Nyholm, som opdyrkede og lignede tilhørende hedestrækninger, samt byggede de to afbyggergårde Christianshede og Teklaborg og udskilte dem fra Baggesvogns jordtilliggende. Christianshede fik tillagt omkring 200 tdr. land jord.

*1.8 - Christianshede, gården hvor Martinus moder arbejdede medens Martinus var barn. - ak
Fotografet tilhører Lokalhistorisk Arkiv, Vendsyssel historiske museum, Hjørring. Nr. 0.1983.16*

1.9 - Christianshede 1990. Stuehuset set fra havesiden. Fotograf Aksel Kristensen - ak

I 1880 købte J. C. C. Glud Baggessvogn og han ejede den i Martinus barndomsår. Det var her at Martinus udlagte fader arbejdede, og det var i den tilhørende smedje, Martinus arbejdede i et kort stykke tid.

I 1873 købte Lars Larsen Christianshede af Etatsråd Nyholms søn Oscar Nyholm. Lars Larsen var født i Skuldelev på Sjælland, men kom til Nordjylland fra Langeland, hvor han havde været bestyrer hos Ahlefeldt-Laurvig på Tranekær.

Det var på Christianshede hos Lars Larsen, at Martinus mor først var ansat som tjenestepige og senere blev husbestyrerinde. Det vides ikke hvornår Martinus mor blev ansat på Christianshede, men ved folketællingen i 1880 figurerer Lars Larsen som ugift proprietær, og Else Christine Mikkelsen (Martinus mor) som tjenestepige, begge på Christianshede. Christianshede blev senere omdøbt til Kristiansminde.

I 1895 købte Lars Larsen også gården Kjølkegaard ved Hallund og flyttede dertil. Martinus mor flyttede med som husbestyrerinde men faldt ikke rigtig til på stedet, og flyttede derefter tilbage til Christianshede og fungerede som husbestyrerinde for bestyrer Hans Larsen (en slægtning og senere arving til Lars Larsen) til sin død i 1901. Lars Larsen var godsejer

idet han ejede flere store gårde. Han døde den 7. januar 1911 på Hjørring Sygehus. Af dødsannoncen fremgår, at han på dette tidspunkt ikke mere er ejer af de to ovennævnte gårde.

1.5 Martinus mor er gravid, 1890.

Da Martinus mor i begyndelsen af 1890 var klar over at hun var gravid, aftalte hun med sin halvbroder Jens Christian Frederiksen og hans kone Kirstine, som på dette tidspunkt boede i Sindal, at hun skulle føde hos dem, og at de skulle adoptere den nyfødte. Martinus moder kunne ikke have barnet hos sig som husbestyrerinde på Christianshede. I tidsrummet mellem den indgåede aftale mellem Martinus moder og de vordende plejeforældre, og tidspunktet for fødselen, flyttede plejeforældrene fra Sindal til husmandsstedet "Moskildvad" i udkanten af Sindal (i en afstand af 7-8 km. fra Christianshede). De flyttede ind den 6. juni 1890, altså ca. to måneder før Martinus blev født. Plejeforældrene var fattige og havde i alt 11 børn. Den 1. februar 1890 kan vi af folketællingen se (se nedenfor) at der var 5 hjemmeboende børn. Der var dog kun 2 hjemmeboende børn, to drenge på henholdsvis 3 og 5 år, på det tidspunkt hvor Martinus blev født. De andre tre var kommet ud at tjene.

1.10 - Kirstine Frederiksen, Martinus plejemoder med deres ko, fotograferet foran Moskildvad. Aksel Christensen fandt billedet hos Erik Christensen, Hjørring hvor det hang på væggen som et stort farvelagt fotografi. Se det i farver sidst i bogen - ak

1.6 Martinus plejeforældre og fødestedet Moskildvad.

Plejefaderen Jens Christian Frederiksen blev født den 10. januar 1853 i Sindal. Plejefaderen var halvbroder til Else Christine, Martinus mor, idet de havde forskellige fædre. Jens Christian Frederiksens fader var en gift mand ved navn Frederik Jensen. Han vedgik ikke faderskabet, men blev udlagt som barnets fader.

Jens Christian Frederiksen var gift med Kirstine Andersdatter, født den 5. januar 1845 i Tolne. De havde 11 børn.

Ved folketællingen 1. februar 1890 var der kun 5 hjemmeboende børn. De øvrige seks var flyttet hjemmefra. Familien boede på folketællingstidspunktet i Sindal. De var endnu ikke flyttet til Moskildvad. Der blev registreret følgende personer som tilhørende husstanden:

Jens Christian Frederiksen, daglejer, 38 år, født i Sindal (Martinus plejefar)

Kirstine Frederiksen, husmor, 44 år, født i Tolne (Martinus plejemor)

Jensine Hendrikke Helene Jensen, 14 år, født i Sindal

Christian Martin Ingvardt Jensen, 11 år, født i Sindal

Johan Julius Sigvardt Jensen, 7 år, født i Sindal

Christian Marthinus Jensen, 3 år, født i Sindal (hjemmeboende indtil Martinus blev 9 år)

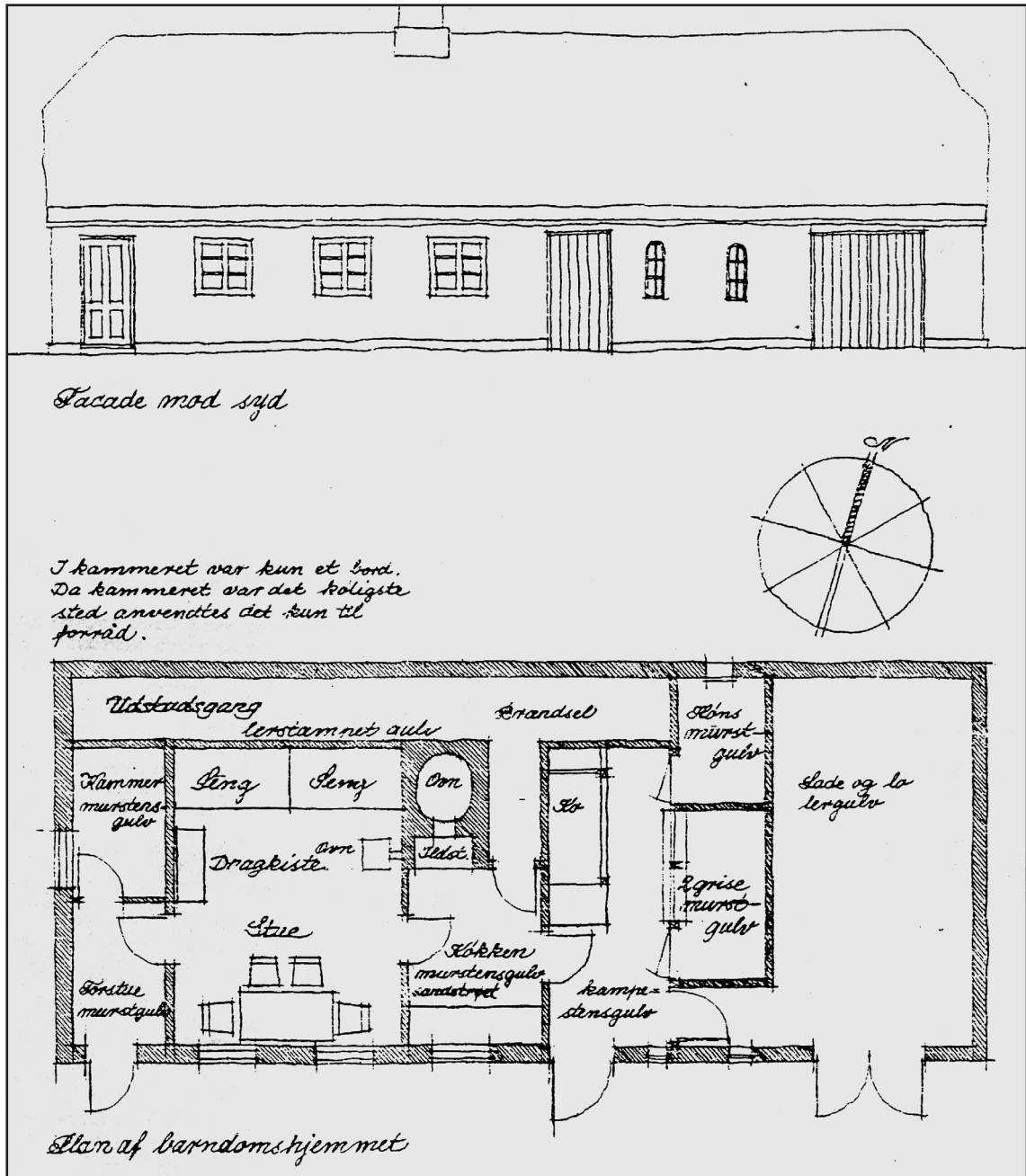
Jens Christian Elvenius Jensen, 2 år, født i Sindal (hjemmeboende indtil Martinus blev 9 år)

Det bemærkes, at de to ældste børn allerede er flyttet hjemmefra. Endvidere bemærkes det, at børns efternavn stadig er bestemt af faderens fornavn som det ses af børnenes efternavne, dog således at man har udeladt endelsen –datter som tidligere brugt, og at Jenssøn er blevet til Jensen.

I Erik Gerner Larssons bog ”Martinus. En kort

1.11 - Luftfoto af Moskildvad med omgivelser, set i sydlig retning. Et senere billede end Martinus eget fotografi. - tb

1.12 - Grundplan og facadeskitse af Martinus barndomshjem, Moskildvad.
 Tegnet af Jørgen Andersen & Lasse Andersen, Arkitekter M. A. A., Frederikshavn.
 Tegningen er udført i 1999 i forbindelse med restaureringen og tilbageføring af Moskildvad
 til den form som det havde, da Martinus boede der.

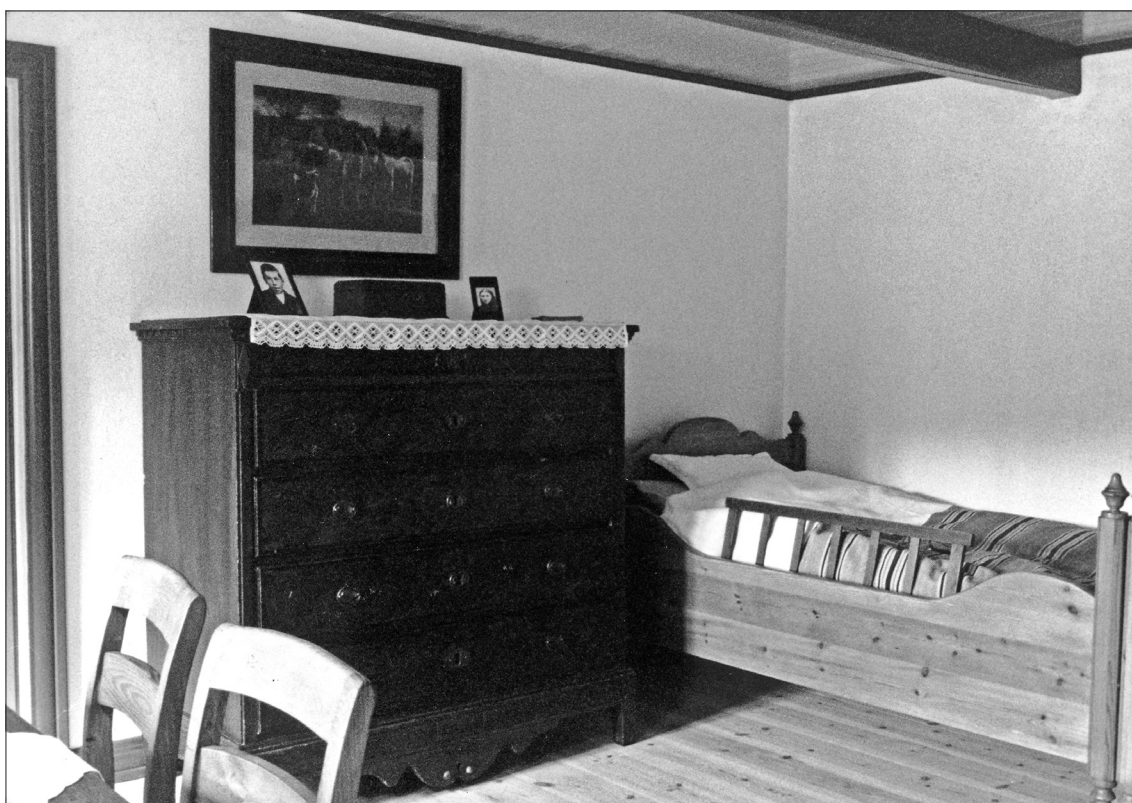
Den på tegningen viste syd-facade er den der ikke ses på luftfotografiet. Den nord-facade
 som ses på det senere luftfoto er således ikke i overensstemmelse med tegningen af den
 oprindelige bygning herover, hvor der ikke er vist nogen døre og vinduer i nord-facaden.

- ak.

1.13 og 1.14 - Interiør af Moskildsvad efter at huset er genindrettet efter Martinus beskrivelse. - ak

Disse to billeder viser familiens senge i den ene side af stuen.

*1.15 og 1.16 - Interiør fra Moskildsvad
 efter at huset er genindrettet efter Martinus beskrivelse. - ak.
 Øverst ses spisebordet i stuen, samt en kopi af det ur, der faldt ned og blev ødelagt kl. 12 den
 nat, hvor Martinus blev født.
 Nederst ser man ind i stuen fra køkkenet. Alt er søgt tilbageført som det var, da Martinus
 levede der.*

fremstilling af hans barndom og ungdom samt et lille indblik i hans lære” skriver Erik Gerner Larsson ”Onkelen kunne hverken læse eller skrive, og Tanten evnede blot med megen Besvær at stave sig gennem en avis”.

Jens Chr. Frederiksen ernærede sig som vejmand om sommeren, og om vinteren fædede han træer i skoven.

Først på et tidspunkt i begyndelsen af 1890 (få måneder før Martinus fødsel) flytter familien til husmandsstedet Moskildvad, som de havde lejet af fru Skrifer, som var ejer af gården Ulstedbo. Plejefamilien køber Moskildvad den 25. januar 1897 af fru Skrifer, efter at have været lejere gennem 7 år. Plejeforældrene ejer Moskildvad til 2. august 1923 hvor Kirstine Frederiksen (nu enke) sælger husmandsstedet, efter at Jens Christian Frederiksen døde den 24. januar 1920, 67 år gammel. Hun magter ikke at blive boende, og flytter til Stoksted til plejedatteren Frida (se herom senere) og dennes mand Alfred Pedersen. Kirstine Frederiksen dør den 26. februar 1925 hos plejedatteren.

Til husmandsstedet Moskildvad hørte 4 tønede land, og familien havde en ko og nogle får samt nogle grise og høns. Som vejmand havde Martinus plejefader ret til at lade sine dyr græsse på skråninger og i vejgrøfterne, hvilket forøgede muligheden for at holde husdyr. De havde ikke heste, så plejefaderen måtte leje fremmed arbejdskraft til at få de 4 tønede land pløjet og harvet. Familien måtte også købe hør fra naboerne til foder for dyrene om vinteren, og Martinus fortæller, at han syntes det var meget morsomt at være med, når høet skulle stakkes på marken for at tørre. Dette arbejde skulle plejeforældrene selv udføre når de købte høet.

Navnet Moskildvad er en sammenstilling af mose, kilde og vadested, og beskriver på den måde de aller nærmeste omgivelser. Der løber en bæk forbi huset. Martinus fortæller, at han ved at denne bæk har været der i over 800 år.

Husmandsstedet var en lille en-længet bygning med kun et opholdsrum hvor man også spiste og sov. Der var to senge i den ene side, en hvor de tre børn sov (Da Martinus blev født havde plejeforældrene kun de to yngste børn hjemme, de øvrige var flyttet hjemmefra). De to hjemmeboende børn var som nævnt Jens Christian Elvenius Jensen som i 1890 ved Martinus fødsel var 2 år og Christian Marthinus Jensen som var 3 år. I den anden seng sov

plejeforældrene. Herudover var der et lille køkken, en kostald kombineret med grisesti, hvor alle dyrene opholdt sig, og yderst laden. Rummene lå på række i den nævnte rækkefølge. Døren fra køkkenet åbnedes således direkte ud imod kostalden, hvor koen stod lige bag ved døren. Der var ikke toilet, man forrettede sin nødtørft i kostalden. Man havde ikke indlagt vand i huset. Drikkevand og vand til madlavning hentede man ved udløbet af en drænrørsledning der afvandede nabomarken. Her kom der rent og klart vand ud som man hentede i en spand. Vandhentning blev med tiden Martinus arbejde. (i 1990 blev huset ført tilbage til sin oprindelige skikkelse og står nu som museum med mindestuer). Moskildvad blev det sted hvor Martinus skulle tilbringe de første 15 år af sit liv.

1.7 Martinus fødsel, 1890.

Da Else Christine Mikkelsen fornemmede at fødselen var nært forestående tog hun over til Moskildvad.

I jordmoderprotokollen står anført at fødselen varede i alt 10 timer. Fødselstidspunktet var den 11. august 1890 kl. 11 om aftenen. Fødselen var uden problemer og barnet var fuldbåren. På det tidspunkt var Else Christine 42 år selv om der i jordmoderprotokollen står 44 år.

Jordmoderprotokol for Sindal Jordmoderdistrikt 1889-1893.

Arkiv nr. B. 128, løbe nr. 116:

Navn og opholdssted på den fødende

Ugift Else Christine Mikkelsen, Sindal.

Alder: 44 år

Tidligere fødseler: 4.

Om fødselens beskaffenhed og forløb:

Hvilken fosterdel var forliggende: Issen.

Uregelmæssigheder ved fødselen og hvilke: Ingen.

Fødselens varighed:

Til bristningen: 8 timer.

Derfra til barnets fødsel: 2 timer.

Efterbyrdens fødsel: ¼ time.

Fødselsdagen og klokkeslæt:

Den 11. august 1890 kl. 11 eft.

Har kunsthjælp været anvendt ved fødselen: Nej

Navnet på tilkaldt læge: Ingen

Om den Fødsende				Om Fødselens Beskaffenhed og Forløb							Om Barnet						Om Barselkone	
Nr.	Navn og Opholdssted (By eller Sogn)	Alder	Lid	Hvilken Forstørelse var forrige? (Hvis ingen, sæt i den første søjle)							Fødselens Varighed (I timer og minutter)	Fødselens Dagen og Klokkeslet?	Har Knaatjelp været anvendt ved Barnets eller Moderens Fødsel? og da hvilken?	Har det været nødvendigt at kalde en Læge eller midlertidig Læge?	Er barnet levende?	Er barnet dødt?	Er barselkone levende?	Er barselkone dødt?
				1	2	3	4	5	6	7								
60	Maria Larsen Lindholm	27	1	1	1	1	1	1	1	8 1/2	Jan 4 1890	"						
61	Maria Petersen Lindholm	35	1	6	1	1	1	1	1	4 1/2	Jan 5 1890	"						
62	Maria Larsen Lindholm	31	1	1	1	1	1	1	1	12 1/2	Jan 6 1890	"						
63	Maria Larsen Lindholm	27	1	1	1	1	1	1	1	8 1/2	Jan 7 1890	"						
64	Maria Larsen Lindholm	36	1	1	1	1	1	1	1	6 1/2	Jan 8 1890	"						
65	Maria Larsen Lindholm	29	1	1	1	1	1	1	1	8 1/2	Jan 9 1890	"						
66	Maria Larsen Lindholm	29	1	1	1	1	1	1	1	6 1/2	Jan 10 1890	"						
67	Maria Larsen Lindholm	31	1	1	1	1	1	1	1	3 1/2	Jan 11 1890	"						

1.17 - Jordmoderprotokollen hvor Martinus moder og fødselen er noteret under løbenummer 65. - ak.

Om barnet:

Dreng: Ja.
 Fuldbåren: Ja.
 Levende: Ja.

Om barselkone:
 Er hun helbredt: Ja.

Anmærkninger:
 Ingen.

I Erik Gerner Larssons bog "Martinus. En kort fremstilling af hans barndom og ungdom samt et lille indblik i hans lære" står der: "... denne mærkelige Mand fødtes Natten til den 11. August i Aaret 1890....." hvilket er en forkert angivelse, da den udsiger, at Martinus fødtes mindst 1/2 døgn før det rigtige tidspunkt. I praksis har det naturligvis ikke nogen afgørende betydning, bortset fra at man bruger det nøjagtige tidspunkt når man udarbejder horoskoper. Martinus horoskop er blevet udarbejdet

af to forskellige personer, som det er omtalt senere i bogen, og begge disse horoskoper er udført på grundlag af forkerte tidspunkter.

Det berettes i bogen "Martinus erindringer" at fødselen gik i gang sent om aftenen den 10 august, og da uret på væggen, den 10. august, ved midnat slog sine 12 slag, faldt det ned fra væggen umiddelbart efter det 12. slag, hvorved det blev totalt ødelagt. Samme sted meddeles også, at det skete tidsmæssigt meget nær ved Martinus fødselstidspunkt. Af jordmoderprotokollen ses, at Martinus blev født den 11. august om aftenen kl 11 (kl 23). Det må derfor formodes, at datoen hvor uret faldt ned af væggen, som er angivet til den 10., altså overgangen fra den 10. til den 11. august er fejlagtigt angivet, og skulle være den 11. kl 12, altså overgangen fra den 11. til den 12. august. At det angives at fødselen gik i gang sent om aftenen den 10. august skal nok korrigeres til sent på natten, idet fødselen efter jordmoderprotokollen varede 10 timer. Det er dog meget sandsynlig, at Martinus moder følte at fødselen var meget nært

forestående den 10. om aftenen, og derfor hurtigt begav sig til Moskildvad pr hestevogn. Vigtigheden af tidspunktet, hvor uret faldt ned fra væggen, er jo nok ikke så stor, idet hændelsesforløbet hvori man kan se noget symbolsk, kan have lige så relevant en symbolværdi, uanset på hvilket af de to tidspunkter det faldt ned fra væggen. Men man kan også blot opfatte det som en tilfældighed. Uanset hvordan man opfatter det beskrevne hændelsesforløb, betyder det intet for den seriøse vurdering af Martinus mission og arbejde her på jorden, da Martinus mission og kompetence ikke behøver at støttes af nogen form for rygdækning af symbolsk art. Hans mission skal helt og holdent bedømmes ved at se på hans liv og arbejde, hans kosmologi.

I forbindelse med oplysningen om at uret i stuen faldt ned fra væggen på Martinus fødselsdag, da det netop slog sine 12 slag kl. 12 om natten, er det imidlertid også værd at nævne, at Sam Zinglersen restaurerede huset, og opsatte et ur mægt til det, der hang på væggen da Martinus blev født (se billed 1.15). Netop på 100-årsdagen for Martinus fødsel (da havde Martinus været død i ca. 10 år) faldt dette

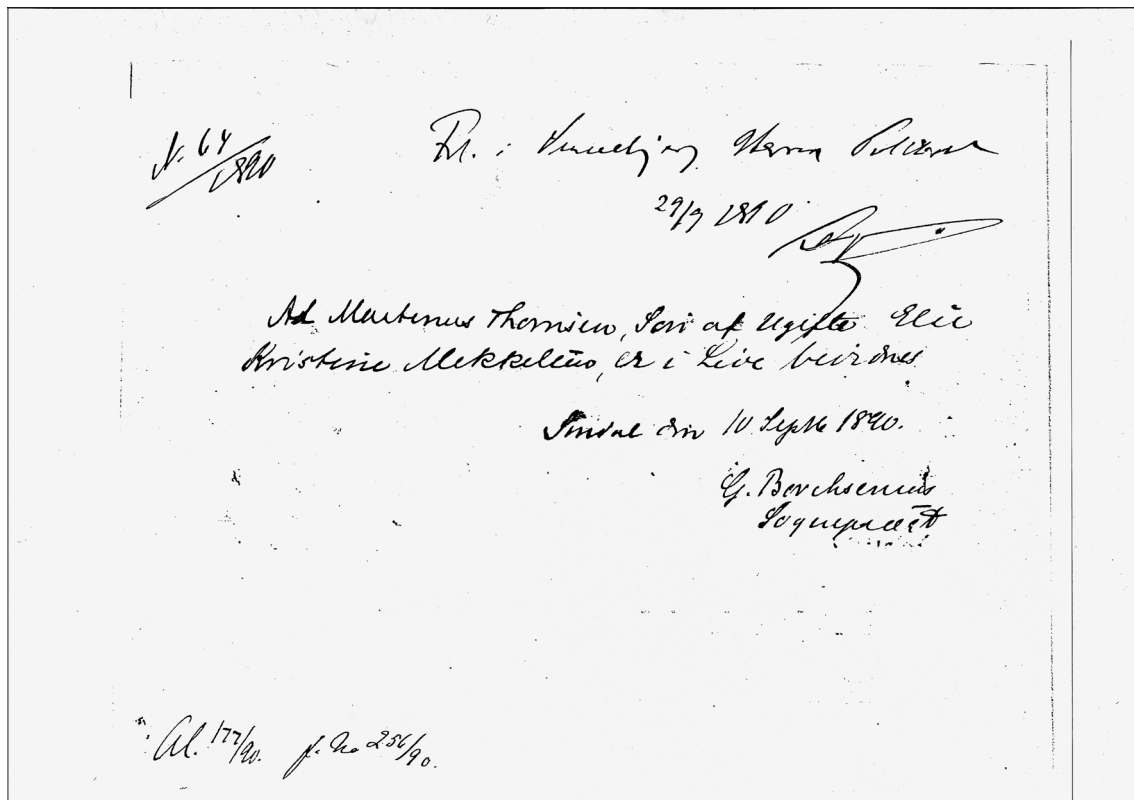
ur også ned fra væggen. Det blev hængt op igen, og så vidt jeg ved er det ikke faldet ned siden.

Martinus vejede 11 pund ved fødselen, men tabte sig en del efter fødselen på grund af, at han blev syg kort efter.

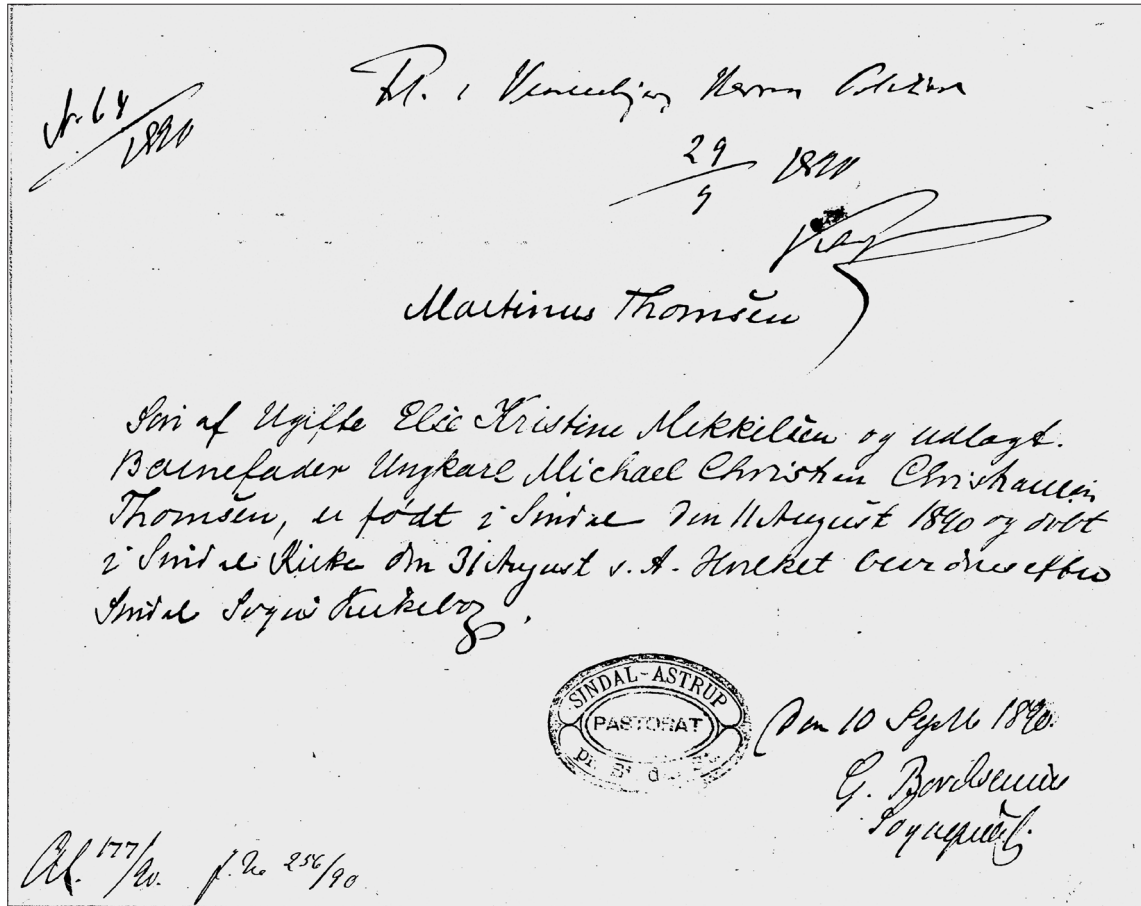
Barnet blev døbt den 31. august 1890 i Sindal Kirke af sognepræst G. Borchsenius og fik navnet Martinus Thomsen.

I en samtale med Per Thorell 2/1 1975 fortæller Martinus, at den der skulle holde Martinus over dåben var tjenestepige på nabogården. Denne pige hed Martine, og derfor valgte man at kalde barnet for Martinus.

Martinus forklaring om årsagen til at han kom til at hedde Martinus, understøttes af notaterne i Sindal Kirkebog hvor der står:

1.18 - Martinus leveattest. - ak

1.19 - Martinus døbsattest. - ak

Sindal kirkebog

Martinus Thomsen, født 11. aug. 1890,
døbt 31. aug. 1890

Moderen ugift Else Kristine Mikkelsen, 42 aar, til
huse hos

Insider Jens Chr. Frederiksen af Oremose.
Udlagt til barnefader Michael Christian
Christiansen Thomsen,
Bagesvogn.

Faddere: Pige Martine Jensen, Ulstedbo. – Ungkarl
Julius Pedersen,
Teklaborg. – Ungkarl Laurits Eriksen, Ulstedbo.
(under bemærkninger: ”Timaanedsdagen opholdt
moderen sig på Christianshede i Sindal”)

På leveattesten (se foregående side) står:

At Martinus Thomsen, Søn af Ugift Else
Kristine Mikkelsen, er i Live bevidnes.
Sindal den 10. Septbr. 1890
G. Borchenius
Sognepræst

På døbs- og leveattesten står:

Martinus Thomsen
Søn af Ugift Else Kristine Mikkelsen og
Udlagt Barnefader Ungkarl Michael Christiansen
Thomsen, er født i Sindal den 11. August 1890
og døbt i Sindal Kirke den 31. August s.A.
Hvilket bevidnes efter Sindal Sogns Kirkebog.

Den 10. Septbr. 1890
G. Borchenius
Sognepræst

Nr. 64
1891

D. i. Værnby's Herrens Arve

29
9 1891

Af medfølgende Raab og Lencatteit vil det høie Amt komme til Kundskab om, at jeg ved Kongekarl Michael Christian Christianus Thomm er bleven Moder til et noget Barn, der i Raaben er bleven kaldt Martinus Thomm. Da vorre Michael Christian Christianus Thomm der for tiden tjener hos Herredsejer Gud Brøgger og for Lindal Station, har søgt at give mig nogen Understøttelse til Barnets Opfostring, tager jeg mig herved den Frihed at anmode det høie Amt om at foranstalte, at han tilføjles at betale mig et passende Alimenteringsbidrag til Barnet, indtil dette har fyldt sit 14de Aar.

f. t. Christianshede for Lindal Station,
Den 11 September 1890.

Til

Det Kgl. Amt

i Hjørring

Al. 177/20

1.20 - Martinus mor Else Christine Mikkelsens skrivelse til amtet. - ak

1.8 Michael C. C. Thomsen udlægges som fader til Martinus.

Martinus mor var jo ikke gift, og den 11. september 1890 skriver Martinus moder Else Kristine til Amtet om hjælp til at inddrage underholdsbidrag af ungkarl Michael C. C. Thomsen, født 18. september 1866 i Børglum, og nu ansat på Baggessvogn, idet hun udpeger ham som Martinus fader. Hun skriver til amtet som følger:

Af medfølgende Daabs- og Leveattest vil det høie Amt komme til Kundskab om, at jeg ved Ungkarl Michael Christian Christensen Thomsen er blevet Moder til et uægte Barn, der i Daaben er blevet kaldt Martinus Thomsen.

Da nævnte Michael Christian Christensen Thomsen der for tiden tjener hos Hrr. Godsejer Glud Baggessvogn pr Sindal Station, har nægtet at give mig nogen Understøttelse til Barnets Opfostring, tager jeg mig herved den Frihed at anmode det høie Amt om at foranstalte, at han tilpligter at betale mig et passende Alimentationsbidrag til Barnet, indtil dette har fyldt sit 14de Aar.

f.t. Christianshede pr. Sindal Station

Den 11. september 1890

Til Det Kgl. Amt i Hjørring.

(Brevet er vist på modstående side.)

Den 29 september 1890 kl. 10.30 bliver en politiret sat, og holdt på Tinghuset i Hjørring. Såvel Else Kristine som den påståede fader Michael Christian Christensen Thomsen er tilstede, og Michael Christian Christensen Thomsen erkender at være fader til barnet Martinus Thomsen, og påtager sig at betale børnebidrag til barnet. Børnebidraget ansættes til kr. 40,- pr år og kr. 10,- til barselsudgifter.

Børnebidragene skal betales til barnets 14. år, altså til 1904.

Udskriften af politiprotokollen ses på næste side. teksten er følgende:

*Udskrift
af*

Vennebjerg Herreds Politiprotokol.

Aar 1890 den 29. September, Formiddag Kl. 10½, blev en Politiret sat og holdt på Thinghuset i Hjørring, beklædt af den ordinære Dommer og Skriver i Overværelse af undertegnede Vidner, hvor da foretoges

Paternitetssagen: Ugift Else Kristine Mikkelsen af Christianshede n: 64/1890

ktr

Ungkarl Michael Christian Christensen af Baggessvogn.

Til Følge fremlagdes Skrivelse fra Klagerinden af 11. dennes med Påtegning fra Amtet af 18. dennes med dermed fulgte Daabs- og Leveattest for et af Klagerinden 11. august d. A. født Barn Martinus Thomsen.

Klagerinden, 42 Aar gl. mødte og ligeledes Indklagede.

født 18. september 1866 i Bøglum og erkjender han at være Fader til Barnet. Han vil give saadant et Bidrag til Barnets Underhold som Øvrigheden fastsætter, hvilket også gjælder med Hensyn til Vederlaget for Barselsudgiften. Han har tidligere et Barn på 3 Aar at bidrage til, men er arbejdsfør. Klagerinden har ligeledes et Barn tidligere, nemlig i Fællesskab med Indklagede. Hun er ligeledes uformuende og arbejdsfør. Barselsudgifterne har andraget mindst 20 Kr. Ogsaa hun begjærer Bidraget fastsat ved Amtet.

Oplæst.

Udskrift

Vennebjerg Herreds Politiprotokol

Aar 1890 den 29 September, Søndersdag Kl 10 1/2, holdt en Politirådssæt og holdt paa Skingshuset i Nykjøbing, bestaadt af den ordnede Borgerne og Verisoren i Overensret af udbestemte Mænd,

Interimistisager. Udgift Eder Kristens Afbestemte af Afbestemte Mænd

N: 64
1890

Ungvad Michael Christian Christensen og Dagging
Til Følge søndagden Verisori fra Magiinden af 11 den
med Paatagning fra Aaret af 11 den med den med følgende
Paalø- og Lovattest for et af Magiinden 11 August d. I
født Pavn Martinus Morsum.

Magiinden, 22 Aar af, udsatte og ligesides Indtægter,
født 11 September 1866, i Skingshuset by udsatte han at være
Fader til Pavn. Han vil give et waadant Bidrag til Pavn
Underholdning, som Pavn udsatte, berikket og
gjelder med Morsum til Indtægter for Pavn Indtægterne. Han
var tidligere et Pavn paa 3 Aar at bidrage til, men er
arbejdsløs. Magiinden var ligesides et Pavn tidligere, men
lig i Følget med Indtægter. Han er ligesides udsatte
by arbejdsløs. Pavn Indtægterne var andraget mindst 20 Mk.
Dgaa blev bopæne Bidraget fastsat ved Aaret.

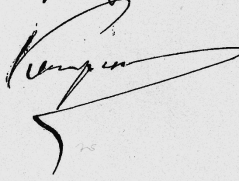
Opført,

ratificeret, aftraadte.
 Sagens skæfted.
 Politiretters kendt.
 Kampmann.

Vidnes
 Nilsen. P. Laurén

Udskriftens Rigtighed bekræftes:
 By- og Herredsfoged Amtet i Hjørring, 24 October 1890

J.

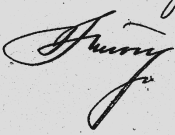

1.22 - Godkendelse af teksten i politiprotokollen. - ak

Bilag tjenstlig Hr. By og Herredsfoged Kampmann
 til Behandling af Paternitetssag mod den
 Pægældende.

Med en Udskrift af det hermed passerede
 forventer jeg i sin Tid eventuelt at modtage
 Deres Forslag til Bidragets Størrelse.

Hjørring Amt, den 18 September 1890.

1.23 - Hjørring Amt anmoder om at få fastlagt et bidragsbeløb. - ak

Teksten er følgende:

Bilag tjenstlig Hr. By og Herredsfoged Kampmann til Behandling af Paternitetssag mod den Pægældende.

Med en Udskrift af det hermed passerede forventer jeg i sin Tid eventuelt at modtage Deres Forslag til Bidragets Størrelse.

Hjørring Amt, den 18. September 1890.

24 Oktober 1890.

Ned brøkket at fremvise Udskrift med Bilag
 af det Indvise i Patentretsloven: Ugift John Kristian
 Madsen af Skovstrandskroen heri Ungerne Madsen
 Skovstrandskroen af Røgsøvej heri og tillade
 mig at indstille, at det sædige Bidrag fastsættes
 til 40 Kr, samt Bidrag til Hændergifterne til 10 Kr.

A handwritten signature in cursive script, appearing to be "K. Madsen".

Det kongelige Amt
 Hjørring.

Nr. 256
 1890

1.24 - Bidragene fastlægges af by- og herredsfogeden. - ak

Indstillingen om bidragsstørrelser i paternitetssagen ses på foregående side.

I skrivelsen står følgende:

*Hjørring Købstad og Vennebjerg Herred,
24. Oktober 1890*

*Det kongelige Amt.
Ved hoslagt at fremsende Udskrift
med Bilag af det Passerede i
Paternitetssagen: Ugift Else Kristine
Mikkelsen af Christianshede ktr.
Ungkarl Michael Christian Christensen
af Baggessvogn, skal jeg tillade mig
at indstille, at det aarlige Bidrag
fastsættes til 40 Kr. samt Bidrag til
Barselsudgifterne til 10 Kr.*

Underskrift

I de første 10 år kommer børnebidragene ind uden besværligheder, men de sidste år, fra 1900 til året 1904 hvor Martinus bliver 14 år, er der store vanskeligheder med at få Michael Thomsen til at betale børnebidragene. Det skyldes sandsynligvis, at han nu er gift og har skiftende arbejdssteder som det beskrives efterfølgende.

Når bidragene ikke bliver indbetalt af Michael Christian Christensen Thomsen sker der følgende:

1. By- og Herredskontoret i Hjørring anmoder Sindal Åstrup Sogneråd om forlods at udbetale beløbet til Martinus moder.
2. By- og Herredskontoret beder sognefogden om at inddrage beløbet eller om nødvendigt foretage en udpankning.
3. Der gives en tilbagemelding om at det er umuligt (det kan være på grund af alimentantens uvilje eller fattigdom)
4. Det meddeles derefter Ugilt kommune, der er Michael Thomsens forsørgelseskommune, at den skal betale beløbet.
5. Ugilt kommune betaler og skriver til amtet og anmoder om at få Michael Thomsen til at afsone beløbet.

6. Amtet sender byfogeden ud til Michael Thomsen med en arrestordre.

7. Beløbet bliver derefter betalt inden afsoningen effektueres. Man må derfor antage at det reelt kun drejer sig om at Michael Thomsen ikke har lyst til at betale, og derfor først betaler når han er absolut nødt til det.

Repræsentative skrivelser i disse sager kan ses på de efterfølgende billeder.

1.9 Martinus udlagte fader og dennes familie.

Martinus udlagte fader Michael Christian Christensen Thomsen blev født den 18. september 1866 på Børglum Kloster, og blev hjemmedøbt samme dag. Hans moder Mette Marie Thomasdatter var på dette tidspunkt 32 år og ugift meyerske på godset. Moderen forsvandt kort tid efter fødslen, og Michael Christian blev sat i pleje hos en familie, Maren og Frederik Jensen i Bindslev. Man var af den opfattelse, at det var godsejeren der var fader til barnet, men det er aldrig bevist, og moderen var forsvundet uden at give nogen oplysninger.

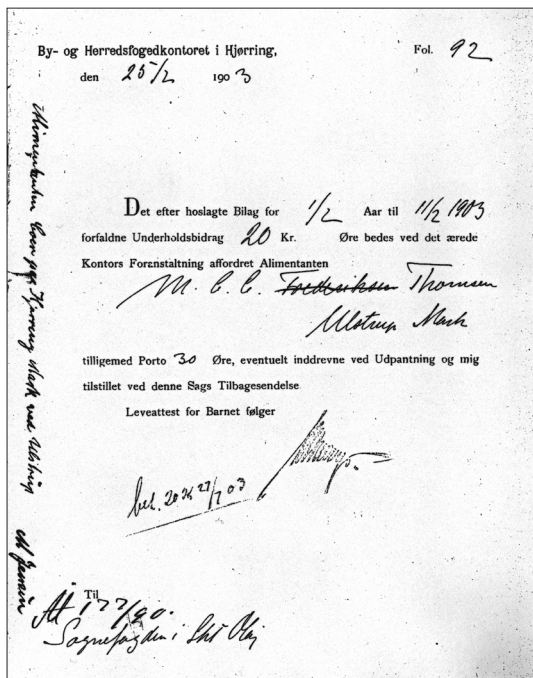
Efterkommere af Michael Christian Christensen Thomsen fortæller at Michael nærmest må betegnes som analfabet. Han kunne kun med besvær skrive sit eget navn. Han blev konfirmeret i Bindslev kirke den 5. oktober 1879. Efter konfirmationen kom han ud at tjene. Han arbejdede på forskellige gårde, men var ansat 9 år på herregården Baggessvogn. De 7 af de 9 år var han ansat som staldkarl. Det var i denne 9-års periode han fik de to børn med Else Christine Mikkelsen, Martinus moder.

Michael blev aldrig soldat. Han blev optaget i lægdsrullen i 1883. Han blev målt til at være 62½ tomme høj, altså ca. 156 cm (hans højde på et senere tidspunkt er angivet til 162 cm). Han blev erklæret ”Udygtig til al krigstjeneste”.

Michael fik prædikat af at være meget dygtig og meget pålidelig. Han blev af sine nærmeste betegnet som et meget stilfærdigt og ejegodt menneske.

Han blev gift som 30-årig i 1896 med Marie Elisabeth Christensen fra Sindal (altså flere år efter Martinus fødsel). Hans kone var 12 år ældre end han og havde tre børn i forvejen. De fik sammen 3 børn. Michael arbejdede på Mølgård i Ugilt på det tidspunkt hvor de blev gift. Han og hans kone

Skrivelser vedrørende manglende betaling af allimentationsbidrag til Martinus moder.

1.25 - Skrivelse fra By- og Herredsfogedkontoret til sognefogeden i den kommune, hvor Michael Thomsen arbejder, dateret 25/2 1903. - ak

Teksten er følgende:

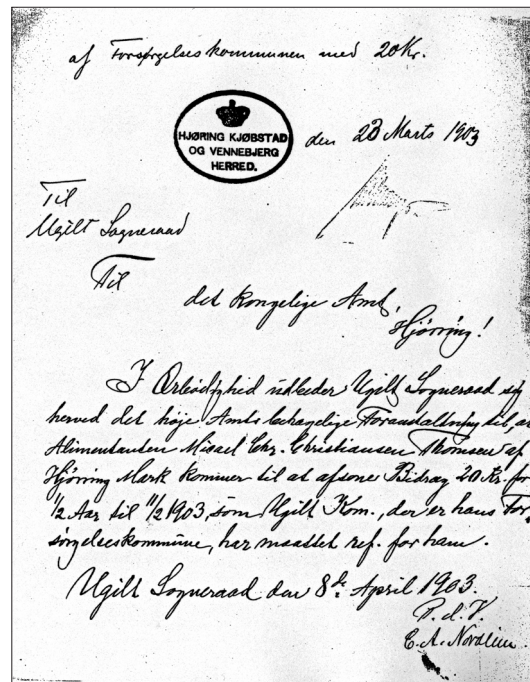
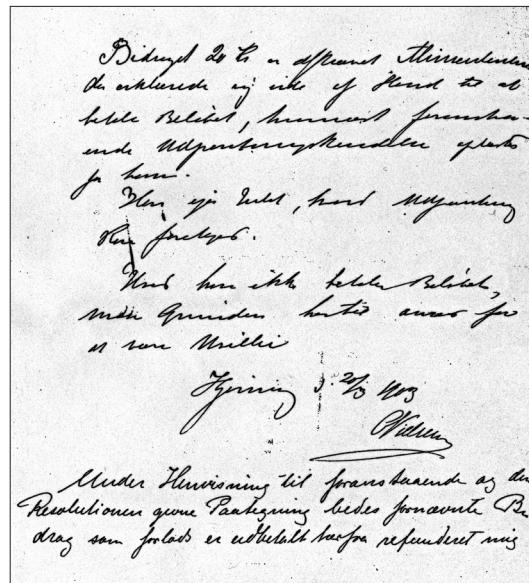
Til Sognefogeden i Skt Olaj.

Det efter hoslagte Bilag for 1/2 Aar til 11/2 1903 forfaldne Underholdsbidrag 20 Kr. bedes ved det ærede Kontors Foranstaltning affordret Allimentanten M. C. C. Thomsen, Ulstrup Mark tilligemed Porto 30 Øre, eventuelt inddrevne ved Udpantning og mig tilstillet ved denne Sags Tilbagesendelse.
Leveattest for Barnet følger.

Underskrevet.

Som randbemærkning står:

Allimentanten bor paa Hjørring Mark ved Ulstrup
Underskrevet M. Jensen

1.26 - Efterfølgende korrespondance. - ak

Efter opfordring om at opkræve beløbet, skriver politibetjent C. Nielsen følgende til By- og Herredskontoret i Hjørring:

Bidraget 20 Kr. er afkrævet Allimentanten, der erklæret sig ude af stand til at betale Beløbet, hvorved foranstående Udpantningskendelse opløstes for ham.

Han ejer intet, hvori Udpantning kan foretages.

Han kan ikke betale Beløbet, men Grunden hertil anses for at være uvillie.

Hjørring 20/3 1903

C. Nielsen

By- og Herredskontoret i Hjørring skriver til Ugilt Kommune.

Under Henvisning til foranstående og den Resolutionen givne Påtegning bedes fornævnte Bidrag som forlods er udbetalt herfra refunderes mig af Forsørgelseskommunen med 20 Kr.

Ugilt Kommune skriver til det Kongelige Amt Hjørring !

I Ærbødighed udbeder Ugilt Sogneråd sig hermed det høje Amts behagelige Foranstaltning til, at Alimentanten Michael Chr. Christiansen Thomsen af Hjørring Mark kommer til at afsones Bidrag 20 Kr. for ½ Aar til 11/2 1903, som Ugilt Kom., der er hans Forsørgelseskommune, har maattet ref. for ham.

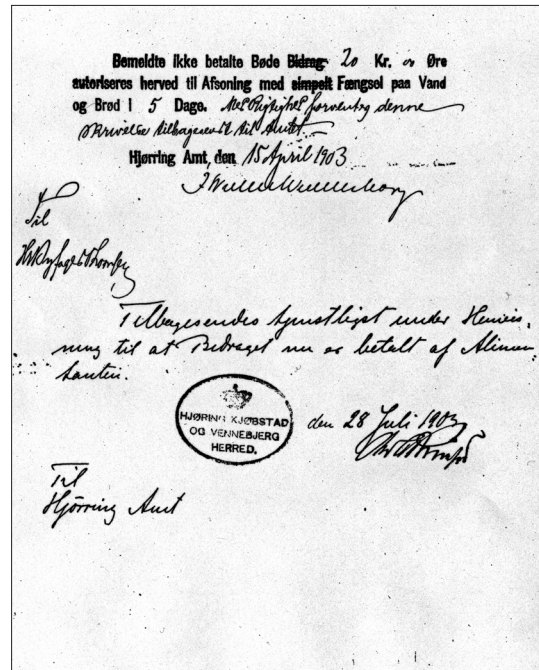
Ugilt Sogneråd den 8.de April 1903.

P. d. V.

C. A. Nordlien

Som det kan ses af næste skrivelse afsiges nu en afsoningskendelse som kan medføre, at Michael Thomsen skal sættes i arresten på vand og brød i 5 dage.

Da det nu er nået så vidt giver Michael Thomsen efter og betaler det krævede beløb.

1.27 - Skrivelse til Byfogeden. - ak

Teksten i skrivelserne er følgende:

Til Hr Byfoged (navn)

Bemeldte ikke betalte Bøde 20 Kr. autoriseres herved til Afsoning med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage.

Med Rigtighed forventes denne Skrivelse tilbagesendt til Amtet
Hjørring Amt, den 15. April 1903

Underskrift

Til Hjørring Amt

Tilbagesendes tjenstligt under henvisning til at Bidraget nu er betalt af Alimentanten.

Hjørring Kjøbstad og Vennebjerg Herred
den 28. Juli 1903

Underskrift

Som vi kan se er sagen hermed afsluttet for denne gang. Alle gentagelser ved andre betalingsterminer endte på samme måde.

arbejdede efterfølgende på forskellige gårde. I 1930 flyttede ægteparret til Hjørring hvor de fik en lille lejlighed bestående af en stue og et lille køkken. De var meget glade for denne lejlighed, fordi det var første gang de havde deres eget. Michael der stadig var rask og rørig ordnede haver for folk. Michael døde den 28. august 1946, 80 år gammel

1.10 Var den udlagte fader Martinus rigtige fader eller var det godsejer Lars Larsen der var hans fader ?

Martinus fik efternavnet Thomsen efter den udlagte fader Michael Christian Christensen Thomsens efternavn. Michael havde efternavnet Thomsen fra sin ugifte moder der til efternavn hed Thomasdatter. Bemærk at det er på dette tidspunkt, man skifter fra at give barnet et efternavn der består af faderens fornavn efterfulgt af endelsen –datter eller –søn (-sen) afhængig af, om det er en dreng eller pige, til at give barnet faderens efternavn.

Der har været mange tanker om, hvorvidt det var godsejeren Lars Larsen på Christianshede (Martinus moders arbejdsgiver) der var Martinus far. Blandt andet har man påstået, at Martinus har en slående lighed med Lars Larsen, og mindre med den udlagte fader Michael C. C. Thomsen. Det oplyses, at Martinus plejeforældre i de første år altid modtog børnebidrag fra Christianshede, og beløbet var dobbelt så stort som et normalt børnebidrag. Det sidste er vel ikke specielt overraskende, da Martinus moder jo havde to børn med Martinus udlagte fader, selv om begge børnebidragene naturligvis ikke tilkom Martinus plejeforældre. Det kunne jo tænkes, at Martinus moder gerne ville give lidt ekstra til Martinus plejeforældre som tak for deres omsorg for Martinus.

Med hensyn til udseende og ligheder har Axel Kristensen arbejdet intenst med at finde billeder af såvel den udlagte fader Michael Christian Christensen Thomsen som af godsejer Lars Larsen.

Det er lykkedes at finde flere originale billeder af Michael Christian Christensen Thomsen, Martinus udlagte fader, og det står klart, at han har et ret smalt ansigt, og et ejendommeligt mørkt udseende med noget fremmedartede træk. Det er også lykkedes Axel Kristensen, ved at gennemgå de originale

protokoller fra fotograf Kirstine Lund, som opbevares på Hjørring historiske Museum, samt ved at finde optegnelser vedrørende forskellige fotos af Michael C. C. Thomsen, fotograferet hos denne fotograf, at bevise, at det billede der er vist på side 269 i bogen ”Martinus - som vi husker ham”, i artiklen af Sam Zinglersen, og som har underteksten ”Lars Larsen”, er et lille udsnit af et større billede af Michael Christian Christensen Thomsen. Det hele billede har Axel Kristensen fundet hos Valborg Christensen, Mejerivejen 6 i Mygdal, som er en niece til Martinus. Valborg Christensen er datter af Augusta Vilhelmine Mikaelson som var Martinus helsøster, da Michael Christian Christensen Thomsen også var ”udlagt” fader til hende. Billedet er taget den 15. september 1887, 3 dage før Michael C. C. Thomsen fylder 22 år. På dette tidspunkt

1.28 - Billedet af Michael Christian Christensen Thomsen som 22 årig. Billedet tilhører Martinus niece Valborg Christensen (se teksten) . - ak

1.29 - Billedet til venstre. Billedet af Michael Christian Christensen Thomsen der her er omkring 70 år gammel. Dette billede tilhører Knud Larsen i Vrå (se teksten) - ak.

Billedet ovenfor er et forstørret udsnit af jagtbilleder nederst på siden. Personen, som menes at være Lars Larsen, står bagved og til venstre for drengen med den stribede kalot

1.30 - Jagtbilledet hvor man mener at Lars Larsen er med. (Se udsnittet ovenover) - ak

ville Lars Larsen være 48 år. Ved gennemgang af Fotografen Kirsten Lunds protokoller fandt Aksel Kristensen, selv om der var en skrivefejl, frem til at billedet forestillede Michael C. C. Thomsen.

Hos Knud Larsen i Vrå fandt Aksel Kristensen et billede af Michael C. C. Thomsen, som viser denne i en alder på omkring 70 år. Som læseren kan se af billederne, er der en slående lighed mellem personen på de to billeder, selv om aldersforskellen er omkring 50 år. Knud Larsen er ikke i tvivl om at begge billeder viser hans morfar Michael C. C. Thomsen.

Knud Larsens familieforhold er følgende: Michael C. C. Thomsen blev som 30-årig gift med Marie Elisabeth Christensen fra Sindal (hun var 12 år ældre end Michael). De fik flere børn sammen, og som en efternøler en datter Dora Alma. Dora Alma fik sønnen Knud Larsen.

Det sidste billede er således fundet i en gren af Michael C. C. Thomsens familie der ikke har relation til Martinus moder, og slet ikke til godsejer Lars Larsen. Aksel Kristensen har via fotografens protokoller fundet frem til, at det første billede virkelig viser Michael C. C. Thomsen. Det er lykkedes at finde et jagtbillede af en gruppe personer hvorimellem Lars Larsen skal findes. Ved udelukkelsesmetoden har man med nogenlunde sikkerhed udpeget en person på billedet, som man mener er Lars Larsen. Denne person er en helt anden persontype, og ser ikke ud til at ligne Martinus. Disse facts er i det mindste for mig fuldt tilfredsstillende som bevis for, at der er lavet en fejl i ovennævnte bog udgivet af Sam Zinglersen, hvor billedet angives at være Lars Larsen. Den påståede lighed med Martinus kommer således til at pege på, at det er rigtigt at det er Michael C. C. Thomsen, der er Martinus fader og ikke Lars Larsen.

Det er bl. a. med henvisning til dette billede, at kredsen omkring Martinus mener, at Martinus ligner Lars Larsen og ikke Michael C. C. Thomsen. Billedet i ovennævnte bog er fejlagtig blevet udlagt som et billede af Lars Larsen, men er, som Axel Kristensen har fundet ud af, i virkeligheden et billede af Michael C. C. Thomsen. Selv om det ikke er noget bevis må man dog sige, at denne opdagelse fjerner en vigtig del af argumentationsgrundlaget for, at godsejer Lars Larsen skulle være Martinus fader. Der er således flere ting der taler stærkt for,

at det er rigtigt at det er Michael Thomsen der er Martinus fader og ikke Lars Larsen.

Axel Kristensen har som nævnt også arbejdet ihærdigt på at finde dokumenteret korrekte billeder af Lars Larsen, men indtil nu er det ikke lykkedes. Det eneste der er fundet, er et jagtbillede fra 1894 hvor Lars Larsen er med på billedet. Billedet viser 19 mænd, men man kan kun gætte på hvilken person der er Lars Larsen.

Lars Larsen blev født den 29. januar 1839 i Skuldelev sogn på Sjælland som søn af Margrethe og Lars Larsen som havde en gård i Skuldelev. Han kom til Vendsyssel i 1873. Inden han kom til Sindal var han bestyrer hos Ahlefeldt-Laurvig på Tranekær. Lars Larsen døde den 7. januar 1911 på Hjørring sygehus.

Som et supplement til ovennævnte beskrivelse af billedproblemet gengiver jeg en lille tekst, som Knud Larsen har skrevet omkring sin opfattelse af billedets ægthed, samt sit kendskab til sin morfar Michael C. C. Thomsen.

Minder om min bedstefar Michael Chr. Christensen Thomsen.

Desværre husker jeg ikke ret meget fra den tid, jeg var jo barn, jeg så ham en gang imellem, når han besøgte mine forældre.

Jeg husker ham som en lille mand, og de sidste mange år i Hjørring, beskæftigede han sig med at hjælpe gamle mennesker i deres haver og i dette som i sit tidligere arbejdsliv var han meget vellidt, man kunne stole på ham i eet og alt, havde han lovet noget blev det også holdt.

Sjovt nok har jeg også de senere år hjulpet mine naboer med havearbejdet, så åbenbart er nogle gener fra min bedstefar gået videre. Og går man videre ud til de yngre mennesker i familien, er en meget stor del af dem beskæftiget på det sociale område og bliver i jobbet i mange år og er ligeledes vellidt på deres arbejde, så også der skinner bedstefar tydeligt igennem.

Det, jeg bedst husker at have fået fortalt om min bedstefar er, at han i sit havearbejde en dag hvor han gravede i en have var blevet svedig og derfor havde lagt sin jakke fra sig på en busk og derpå

fortsatte arbejdet til sent på dagen.

Da han så gik hjemad, tog han selvfølgelig sin jakke på igen og resultatet var en betændelse i det ene øje, som plagede ham i længere tid.

Han mistede øjet og fik glasøje og det jeg så, som jeg syntes var så mærkeligt var, når han tog øjet ud og derpå hældte en lille sjat borvand i den tomme øjenhule og så at sige skyllede den ren, derpå fik det kunstige øjeæble også en tur i vandet.

Han proppede derpå øjet ind på plads igen, og vendte derpå siden med øjet på udad igen, mens jeg gysende så til, jeg ville ikke sidde på skødet af ham bagefter har jeg siden fået fortalt, selv kan jeg ikke huske netop det.

Min mor har fortalt mig at når bedstefar havde fået sin middag tog han avisen og lagde sig på sofaen i middagspausen, hun syntes det tog meget lang tid for ham at læse den og havde en mistanke om at han var dårlig til at læse, men han kunne dog skrive sit navn, men måske har han også været en smule ordblind, som jo ikke var kendt på den tid.

Jeg tror snarere at det skyldtes, at bedstefar som barn var i gang allerede før han skulle i skole med at muge i stalden på den gård hvor han var i pleje.

Når han så for sent nåede skolen, blev han sendt ud for at muge ud hos lærerens køer og svin, for som læreren sagde, du kan alligevel ikke lære noget, du bliver kvæghyrde resten af dit liv, en synes jeg meget hård beskyldning. Min mor har fortalt, at min bedstefar sagde at han godt kunne ha lært noget, hvis han havde fået lov til det. Men det var nok noget der lå i tiden, småkårsfolk var ikke vellidt og slet ikke hvis de oven i købet var som min bedstefar på nådsens brød hos andre.

Om min bedstefars senere ungdoms og voksenliv ved jeg meget lidt, det eneste mor sagde var, at han dummede sig et par gange og fik et par børn, som han betalte til mod protest. Jeg har forstået at han mente, at hvis han skulle betale var der i hvert fald et par stykker yderligere der også skulle, men han var jo dømt til det og som vi senere så tror jeg, uden selvfølgelig at vide det eksakt, at for at betale alimentationsbidraget og

vel også de bøder der fulgte med nogle gange, har bedstefar været nødt til at gå til gårdejereren hvor han var ansat og låne pengene mod at arbejde dem af senere. Derfor blev han i pladsen i så mange år, man bør påse at den løn der blev betalt til et røgterpar dengang slet ikke svarede til det, der skulle bruges i et hjem med flere børn og plejebarn, som bedstemor efter mange traveture til kommune og til sidst amt fik trumfet igennem, at de fik 5 kr. om måneden til.

En del af lønnen var jo naturalier, mælk, smør flæsk og oksekød, der så blev fratrukket de 50-60 kr. der blev udbetalt om måneden, når så bidraget til 1-2 "uægte" børn skulle falde, kan jeg godt forstå, at et lån af og til har været nødvendig.

Derved har ejeren haft en klemme på bedstefar, så han er nærmest blevet fast genstand på gården, og først når gælden var betalt kunne bedstefar skifte plads.

En ting som yderligere belyser de forhold småkårsfolk dengang levede under var, at bedstefar ved en skiftedag var gået med til, at de ikke som vanligt skulle have en del af deres løn i naturalier, mælk, kød etc. i hele det næste år. Da gik bedstemor til manden, som det dengang hed, og gav ham ren besked om at det da godt kunne være at bedstefar ville blive under de ringere betingelser, men hun var den der var gået, og hun bidrog lige så meget til at arbejdet blev gjort som hendes mand, og selvfølgelig fik de deres privilegier tilbage, men det var kun en prøve, som han havde sat dem på.

Bedstemor malkede 12 køer på tre forskellige gårde som manden ejede 2-3 gange om dagen, så hun var et meget nødvendigt tyende på den tid.

Bedstemor havde sine meningers mod, ikke een man løb om hjørner med mere end een gang, hendes ord var lov, hun var en del ældre end bedstefar, jeg har ikke kendt hende, hun var død før jeg kom til verden.

Når jeg nu ser tilbage er der et par ting, der slår mig som noget mærkeligt. Michaels mor Mette Marie Thomasdatter var på Børglum Kloster mejerske, det man i dag vel ville kalde mejerist, prøv så at se på den pige han får de par børn med, hende har jeg hørt var

beskæftiget med akkurat det samme.

Det slår mig bare at der er en mening med det, livet kan vise sig fra de mærkeligste sider af og til.

Ligeledes Mette Marie Thomasdatter er til nu forsvundet op i den blå luft og måske finder vi hende ikke.

Der er også besvær med at finde et billede af proprietær Larsen, der kunne vise os om et andet menneske i den grad kan ligne min familie, jeg vil sige bestemt nej, for mig er der ingen tvivl efter at have set et billede af Martinus.

Min bedstefar er far til Martinus.

Knud Larsen.

Det skal imidlertid stærkt understreges, at Martinus selv aldrig har interesseret sig ret meget for, hvem der var hans fysiske far. Det var mere de mennesker der omgav Martinus, der var stærkt interesseret i dette forhold. Under det båndoptagne interview med Martinus spørger Per Bruus Jensen Martinus, om han ikke kan fortælle lidt om sine forældre. Martinus fortæller om sin moder, men nævner ikke med eet ord noget om sin fader.

1.11 Martinus erindringer fra sin tidlige barndom.

Martinus vejede 11 pund ved fødselen, men blev meget syg kort efter fødselen, hvorfor han tabte sig en del, og man regnede ikke med at han ville overleve. Plejeforældrene fik ham derfor allerede døbt den 31. august 1890 i Gl. Sindal kirke. Det gik dog ikke så galt, men Martinus var en lille splejs i de første år. Martinus var den næst mindste af konfirmandgruppen da han gik til præst.

Martinus husker sin mor som en mild og venlig dame. Han så ikke meget til hende, men det skete af og til, at han sammen med sin plejemor spadserede de 7-8 km. over til Christianshede for at besøge hende. Hun ville efter sigende gerne se ham en gang imellem. Da han var lille, var han ikke rigtig klar over, hvem der var hans rigtige mor, hvilket man godt kan forstå, når han ikke havde mere kontakt med hende.

Det gjorde et stærkt indtryk på den lille Martinus

når han var på besøg på Christianshede hvor han oplevede sin moders værelse som meget flot med tæppe på gulvet og tapet på væggene, samt en bogreol med bøger. Han så også de meget fine store sale med gulvtæpper og gobeliner. Han var jo kun vant til meget spartanske forhold hjemme i det lille husmandssted med trægulve, ingen tapet på væggene, og hvor vinduet var sømmet til for at det ikke skulle falde ud.

Martinus mor bestyrede gården når godsejeren var bortrejst. Hun havde også ansvaret for behandlingen af mælken fra køerne. Gården havde eget mejeri. Under sine besøg hos sin mor oplevede Martinus således, hvordan mælken fra køerne blev skummet i en centrifuge.

Når Martinus og hans plejemor skulle hjem, sørgede moderen så vidt muligt for at en af karlene kørte dem hjem. De var jo kommet derover til fods.

Om Martinus dagligdag fortælles det, at Martinus plejemor holdt huset pænt rent med hvidskurede gulve, og lavede god mad. Man kendte ikke begrebet vegetar, og Martinus måtte derfor spise kød og fisk i små mængder, selv om det var ham meget imod. Martinus havde allerede her en indstilling til tilværelsen, som afveg fra den der var gældende i hans omgivelser, og han fortæller, at når der skulle slagtes, flygtede han langt bort, det var en rædsel for ham at tænke på at et dyr skulle dræbes.

Martinus fortæller, at når han så et dyr eller et insekt der var i nød, prøvede han altid at hjælpe det. Det kunne være en flue eller et andet levende væsen. Den indstilling kunne hans plejeforældre ikke forstå, de sagde at han skulle slå insektet ihjel. Martinus svarede så: ”Det kan jeg ikke gøre, så kan jeg ikke vente at Vorherre vil hjælpe mig hvis jeg er i nød, jeg er jo en slags Vorherre for dem”.

Når fårene fik lam hjalp Martinus dem ofte med at drikke mælk af en sutteflaske, og som han sagde: ”Jeg kan ikke forstå hvordan man senere kunne nænne at slagte dem”.

I hjemmet i Sindal måtte Martinus spise mad af træallerkener og med træbestik, og når man fik grød spiste man alle af samme skål. Når man var færdig med at spise, slikkede man blot bestikket rent, det blev ikke vasket. Det syntes Martinus ikke var særlig rart. Ligeledes måtte han drikke kaffe af

samme kop som sine plejebrodre. Han drejede dog altid koppen så han drak af den anden side.

Man havde heller ikke tandbørster, men man gned blot lidt på tænderne med en finger. Martinus syntes det var uappetitlig med "noget gult", man ikke kunne skylle af tænderne. Han købte derfor i smug en tandbørste. Da hans plejemor opdagede tandbørsten sagde hun forarget, at man af sådanne tilbøjeligheder nok kunne se, hvilket "fint rak" han kom fra. Martinus led for øvrigt meget af tandpine i sine unge dage.

Af plejemoderens udsagn kan man aflæse, at hun også mente at det var godsejeren, der var Martinus virkelige far. (Oplysninger fra Per Thorells referat af samtale med Martinus 22/4 1979)

Til husmandsstedet var der som nævnt 4 tdl. (tønde land) Jord, hvoraf en mindre del var udlagt til en have, hvor der var såvel blomster som grøntsager. Martinus fik sin egen lille del som han skulle passe. Det gjorde han meget omhyggeligt, og var i øvrigt særdeles pligtopfyldende. Som opmuntring fik han en gang 5 øre af sin plejemor, en gave som gjorde ham meget glad.

1.12 Martinus skoletid, 1897 - 1905.

De første 4 år af sin skoletid gik Martinus i skole i stationsbyen, hvor der kun var én lærer og én lærerinde. Efter disse 4 års skolegang blev Martinus flyttet til en nybygget skole (Bolleholt skole) ude på landet. Her var der kun én lærer, og i høstperioden blev skolegangen indskrænket til 2 dage om ugen. Skolerne blev drevet som det var normalt på landet på det tidspunkt. Skolen var opdelt i 2 klasser hvor 1. klasse var de yngste og 2. klasse de ældste. Man gik således flere år i hver klasse. Der blev undervist i de lovbestemte fag, læsning, skrivning, lidt regning, salmevers, Luthers Katekismus og lidt geografi og danmarkshistorie. Herudover blev der i nogle skoler, en gang imellem, også undervist i naturhistorie. Man gik ikke i skole hver dag, men skolegangen var for eleverne opdelt som følger:

1. Klasse.

15/10 til 30/11 gik man i skole 2 dage ugentlig.

1/12 til 31/3 gik man i skole 1 dag ugentlig.

1/4 til 15/5 gik man i skole 2 dage ugentlig.

15/5 til 15/10 gik man i skole 4 hele og 2 halve dage ugentlig.

1.31 - Sindal stationsskole hvor Martinus gik i skole de første fire år - ak
Fotografiet tilhører Lokalthistorisk Arkiv, Vendsyssel historiske museum, Hjørring. Nr. 198.2.32

Om sommeren gik man i skole 30 timer om ugen og om vinteren 6 timer om ugen.

2. Klasse.

15/10 til 30/11 gik man i skole 4 dage ugentlig.

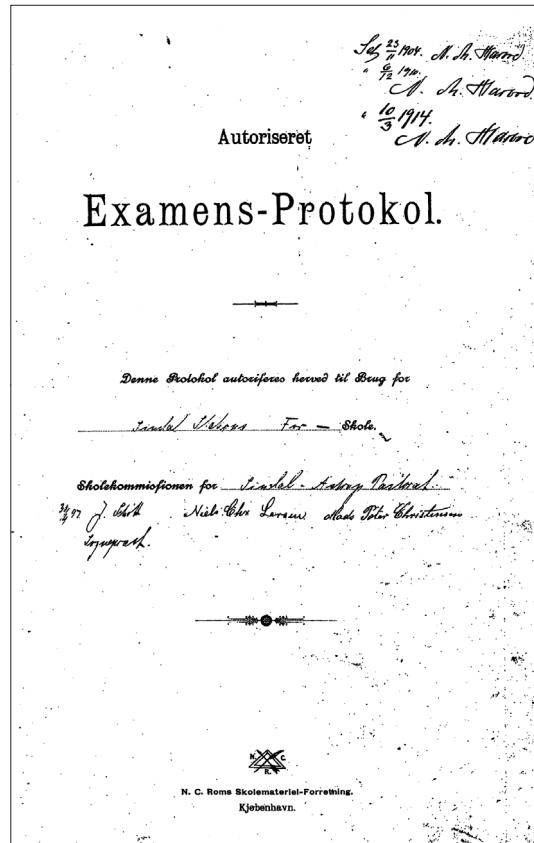
1/12 til 31/3 gik man i skole 5 dage ugentlig.

1/4 til 15/5 gik man i skole 4 dage ugentlig.

15/5 til 15/10 gik man i skole 2 halve dage ugentlig.

Om sommeren gik man i skole 6 timer om ugen og om vinteren 30 timer om ugen.

Som det var normalt på den tid lærte børnene salmevers og læste katekismus, samt lærte lidt geografi, regning og danmarkshistorie. På Martinus skoler blev der også undervist lidt i naturhistorie. Blandt andet blev børnene oplyst om at jorden var rund. Da Martinus kom hjem og fortalte det til sin plejemor var hun meget skeptisk og sagde: "Sikke noget vrøvl, du kan da selv se at den er flad". Denne lille tildragelse fortæller i få ord om det videnmæssige miljø Martinus befandt sig i. Men det skal pointeres, at Martinus havde et kærligt forhold til sine plejeforældre og til de andre børn.

Forsætt *Examen i Hørdal Lær. Skoles* *7. Klasse, den 25de April* 1898

N	Navn	Bopæl	Elev	I Skoleaaret		Musktes for		Religion	Læsning	Rektifikation	Skretning	Regning	Færdighed i Færd	Geografi	Skriftførelse	Sang	Gymnastik
				afgj. Dage	forfærd. Dage	Sk.	Opfø.										
	<i>Einar Jacobsen</i>	<i>H.</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Peddel Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Jens Hansen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Werner Hansen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Abel Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>6</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>
	<i>Walter Jacobsen</i>	<i>"</i>	<i>8</i>					<i>ng</i>	<i>g.</i>		<i>2, 2</i>	<i>2, 2</i>					<i>ng</i>

Examen afholdt den 25. April 1898
J. S. Martinus *skolelæreren*

1.32 - Forsiden af eksamensprotokollen for Sindal skole og siden med karakterer, foråret 1898. Første gang Martinus, nr 9 fra oven, fik karakter som 7-årig. - ak

Efterårs				Examen i Sindal skole				Udvalgte Klasse, den 23. Oktober 1900									
N	Navn	Bopæl	Alder	I fælles		Karakter for		Religion	Læsning	Skrivning	Regning	Fædrelandshistorie	Geografi	Skriftsættning	Sang	Gymnastik	
				Indføje	forfærdige	Flid	Opførelse										
1	Abel	Sindal	8														
2	A. Abel	Sindal	8														
3	B. Tette	Sindal	10														
4	Henrich	Sindal	10														
5	J. Christ	Sindal	10														
6	Yngve	Sindal	10														
7	Kristian	Sindal	10														
8	Yngve	Sindal	10														
9	Alfred	Sindal	10														
10	Yngve	Sindal	10														
11	Yngve	Sindal	10														
12	J. Yngve	Sindal	10														
13	J. Christ	Sindal	10														
14	J. Christ	Sindal	10														
15	J. Christ	Sindal	10														
16	J. Christ	Sindal	10														
17	J. Christ	Sindal	10														
18	J. Christ	Sindal	10														
19	J. Christ	Sindal	10														
20	J. Christ	Sindal	10														
21	J. Christ	Sindal	10														
22	J. Christ	Sindal	10														
23	J. Christ	Sindal	10														
24	J. Christ	Sindal	10														
25	J. Christ	Sindal	10														
26	J. Christ	Sindal	10														
27	J. Christ	Sindal	10														
28	J. Christ	Sindal	10														
29	J. Christ	Sindal	10														
30	J. Christ	Sindal	10														
31	J. Christ	Sindal	10														

1.33 - Efterårseksamen 1900 i Sindal skole. - ak

Den sidste eksamen Martinus aflagde i denne skole inden han flyttes over til Bollerup skole. Martinus står i listen som nr 3 fra oven under navnet "Titte" (se i teksten hvorfor han har fået dette navn)..Det skal bemærkes at nummerrækkefølgen af eleverne ikke angiver deres resultatrækkefølge.

Axel Kristensen har afskrevet følgende facts fra eksamensprotokollerne vedrørende Martinus skoleklasse:

26. april 1898. Sindal skole.

Martinus 7 år, får g i skrivning og g? i regning. Der er 26 børn i klassen.

21. oktober 1898. Sindal skole.

Martinus 8 år, får g+ i læsning og g? i regning. Alle 24 elever får mg i flid, opførelse og religion.

25. april 1899. Sindal skole.

Martinus 8 år, får mg+ i læsning, mg i skrivning og mg i regning. Alle 31 elever får mg i religion.

2. november 1899. Sindal skole.

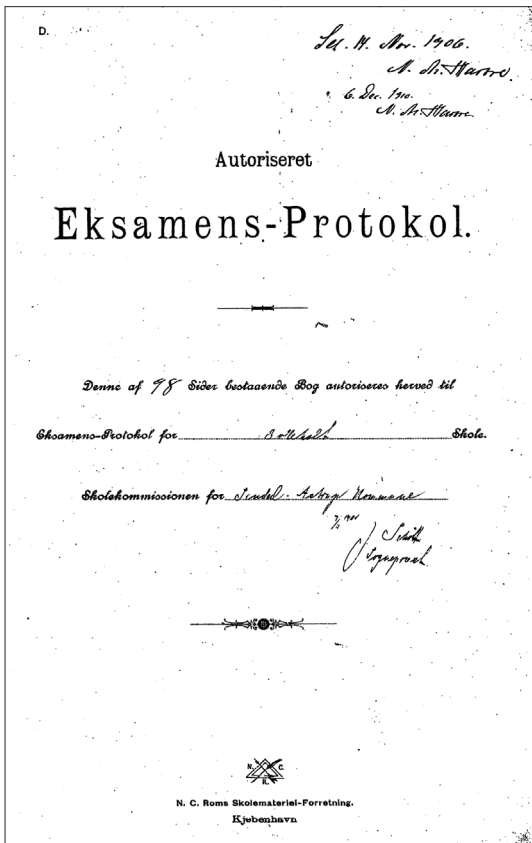
Martinus 9 år, får mg i læsning, mg? i retskrivning, g+ i skrivning og g+ i regning. Alle 29 elever får mg i religion. Fra og med denne protokol bliver Martinus navngivet ved "Titte", et kælenavn som hans plejeforældre havde givet ham.

25. april 1900. Sindal skole.

Martinus (Titte) 9 år, får mg i læsning. Alle elever får mg+ i religion, fædrelandshistorie og geografi.

23. november 1900. Sindal skole.

Martinus (Titte) 10 år, får mg i læsning, mg i retskrivning, mg? i skrivning og mg i regning. Der er 33 elever i klassen. De bliver herefter fordelt til 2 nye skoler i Agerledet og i Bolleholt. Martinus flyttes til Bolleholt skole.

24. april 1901. Bolleholt skole.
 Martinus 10 år, får mg i flid, mg i opførelse, g+ i læsning, g i retskrivning, mg i skrivning og g+ i regning. Alle 27 elever får mg+ i fædrelandshistorie og geografi og mg i naturhistorie.
 Nu bliver Martinus igen kaldt ved sit rigtige navn.

29. april 1902. Bolleholt skole.
 Martinus 11 år, får mg+ i læsning, ug? i retskrivning, mg i skrivning og ug? i regning. Alle 27 elever får mg+ i religion og mg i fædrelandshistorie, geografi og naturhistorie.

28. april 1903. Bolleholt skole.
 Martinus 12 år, får mg+ i læsning, ug i retskrivning, g+ i skrivning og mg i regning. Alle 29 elever får mg i religion, fædrelandshistorie, geografi, sang og gymnastik.

28. april 1904. Bolleholt skole.
 Martinus 13½ år, fik mg+ i læsning, mg+ i retskrivning, mg? i skrivning og mg+ i regning. Alle 34 elever fik mg i religion, fædrelandshistorie, geografi, sang og gymnastik.

Forårs-Examen i Bollerup Skole, holdt i Skole, den 24 April 1901.

Nr.	Børnene		Alder	Udførelse		Skole	Opførelse	Religion	Læsning	Ret-skrivning	Skrivning	Regning	Fædrelands-historie	Geografi	Skrif-tælling	Særl. Sang	Gym-nastik
	Kønnen	Skole		fulgte Dage	fejlede Dage												
1	Perse Jensen	Bollerup	14			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
2	Eller Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
3	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
4	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
5	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
6	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
7	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
8	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
9	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
10	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
11	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
12	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
13	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
14	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
15	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
16	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
17	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
18	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
19	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
20	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
21	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
22	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
23	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
24	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
25	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
26	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
27	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
28	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
29	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
30	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
31	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
32	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
33	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					
34	Anders Andersen	Bollerup	13			mg	mg	mg	mg	mg	mg	mg					

Forårs-eksamen den 24 April 1901
 J. Svick, Christensen, Mikkelsen

1.34 - Forsiden af eksamensprotokollen for Bollerup skole, og resultaterne af forårseksamen 1901. Martinus første eksamen i denne skole. Martinus er nr. 14 fra oven. - ak

Forårseksamen i Bolleholt Skole, 1. Klasse, den 28. April 1904

Nr	Navn	Bopæl	Alder	# Sprognæse		Karakterer for		Religion	Læsning	Rettskrivning	Skrivning	Regning	Færdigheder	Geografi	Skriftlæsning	Sang	Gymnastik	
				aflegte Dage	afgjorte Dage	#id.	Opfølg.											
1	Ejner Christensen	Løng, Løng	13 1/2															
2	Carl Christensen	Thorshavn	13 1/2															
3	Christen Christensen	Thorshavn	12															
4	Carl Albin Christensen	Løng, Løng	11 1/2															
5	Anders Christensen	Bolleholt	12 1/2															
6	Anders Christensen	Thorshavn	13 1/4															
7	Anders Christensen	Løng, Løng	14															
8	Anders Christensen	Thorshavn	11 1/2															
9	Anders Christensen	Bolleholt	13 1/2															
10	Anders Christensen	Thorshavn	12															
11	Anders Christensen	Thorshavn	11															
12	Anders Christensen	Thorshavn	12															
13	Anders Christensen	Thorshavn	12															
14	Anders Christensen	Thorshavn	11															
15	Anders Christensen	Thorshavn	14															
16	Anders Christensen	Thorshavn	11															
17	Anders Christensen	Thorshavn	12 1/2															
18	Anders Christensen	Thorshavn	11															
19	Anders Christensen	Thorshavn	12 1/2															
20	Anders Christensen	Thorshavn	14															
21	Anders Christensen	Thorshavn	12															
22	Anders Christensen	Thorshavn	11															
23	Anders Christensen	Thorshavn	13															
24	Anders Christensen	Thorshavn	11															
25	Anders Christensen	Thorshavn	11															
26	Anders Christensen	Thorshavn	12															
27	Anders Christensen	Thorshavn	11															
28	Anders Christensen	Thorshavn	12 1/2															

Eksamen afholdt den 28. April 1904.
 Martinus Christensen
 Martinus Christensen

1.35 - Forårseksamen 1904 i Bolerup skole. - ak

Den sidste eksamen i eksamensprotokollen hvor Martinus er noteret med karakterer, og hvor årstallet og tidspunktet for eksamen er noteret. Martinus afslutter sin skolegang efter forårseksamen i 1905.

Ikke dateret og ikke fuldført protokol fra Bolleholt skole, formodentlig forår 1905.

Martinus 14 år, fik mg? i retskrivning, g? i skrivning, mg i regning.

Da Martinus var 9 år kom hans plejeforældres to drenge, Christian Marthinus Jensen og Jens Christian Elvenius Jensen, ud at tjene.

Sidst på året 1900 adopterede hans plejeforældre en lille pige fra et meget fattigt hjem i omegnen. Hun hed Frida Eriksen og var født 24. august 1900. Martinus kørte ofte tur med hende i hendes barnevogn. Denne adoption viser at Martinus plejeforældre var

særdeles kærlige og hjælpsomme mennesker, som havde en klar fornemmelse for mennesker, der var i nød, og gjorde hvad de formåede for at hjælpe.

1.13 Martinus første mærkelige oplevelser og hans dagligdag, 1900.

Martinus konstaterede tidligt, at han var udstyret med evner til at se "sære ting". I en alder af 10 år var han en sen aften på vej hjem fra Sindal. Her gik han forbi en jernbanebro over Uggerby Å. Da han dvælede lidt ved åen, så han en kvindeskikkelse komme ud af den ene granitvæg og svæve hen over vandet. Skikkelsen forsvandt derefter ind i

*1.36 - Jernbanebroen over Uggerby å. - hb
Martinus så her en kvindeskikkelse svæve over
vandet fra den ene side til den anden.*

den modsatte granitvæg. Ved hendes passage over vandet forekom der overhovedet ingen krusninger på vandoverfladen. Han så tydeligt at hun havde fletninger, og var iført en ternet dragt.

Martinus blev lidt overrasket, for sådan noget havde han ikke set før. Han skyndte sig hjem, og da han fortalte sin plejemor om fænomenet sagde hun blot: ”Nåh ja – men der er også flere, der har taget livet af sig der!”.

Det ses her, at for hans plejemor var overnaturlige fænomener ikke noget ukendt fænomen. Martinus plejemor var i en vis udstrækning religiøs, men hun sagde f. eks. at det var noget vrøvl at sige, at man kunne tale med Vorherre. En sådan tanke lå hende meget fjernt.

Martinus plejemor havde i mange år været ansat som pige på Baggessvogn og kunne berette om mange interessante hændelser derfra, også hændelser der lå på grænsen til det parafysiske.

Det er mit indtryk at man tidligere, specielt på landet, havde et mere naturligt og afslappet forhold til sådanne uforklarlige fænomener som det Martinus havde set, end man har i dag. Det ser dog ud til, at man nu igen bliver opmærksom på sådanne fænomener, idet man i den bedste sendetid i TV kan vise udsendelser, der beskriver situationer hvor moderne mennesker bliver generet af afdøde ånder, og ved hjælp af mennesker med specielle evner kan få en forklaring på, hvad det er der sker. Disse mennesker med specielle evner kan også hjælpe så man slipper af med problemerne, ved at de beder det guddommelige om hjælp til

at få ånderne til at gå hen, hvor de skal være, og lade levende væsener være i fred. I forbindelse med min gennemgang af Martinus kosmologi skal jeg belyse problemstillingen yderligere. Martinus havde faktisk evner til at se ånder, men han valgte ikke at bruge dem, for som han senere sagde, at hvis han i større omfang beskæftigede sig med sådanne fænomener, ville det være en hæmsko eller reel hindring for, at han kunne udføre det arbejde som blev hans livsopgave.

Martinus havde naturligvis en del pligter i hjemmet. Han skulle muge ud ved koen og grisene, samt i hønsehuset. Han skulle hente vand til dyrene fra bækken, der løb lige forbi huset, og hente helt rent vand til husholdningen fra et drænrør. Han skulle naturligvis også læse sine lektier. Han var specielt meget interesseret i bibelhistorie.

*1.37 - Martinus 11 år fotograferet 1901. - tb
Dette er det tidligste billede der findes af Martinus.*

1.14 Martinus mor bliver syg og dør, 1901.

Martinus mor Else Christine Mikkelsen besøgte en sjældengang imellem Martinus og hans plejeforældre

i Moskildvad. Hun fik i 1901 konstateret kræft og blev indlagt på Hjørring Amtssygehus, hvor hun blev opereret for en kræftsvulst. Hun døde et par dage efter operationen, den 9. november 1901, hvor Martinus kun var 11 år. Hun var selv 53 år.

Moderens død gjorde et dybt indtryk på hendes arbejdsgiver Lars Larsen, der jamrede og græd meget. Inden begravelsen lå moderen i en åben kiste i en af stuerne på Christianshede medens der, traditionen tro, var spisning for et stort antal gæster. Dette optrin gjorde et dybt indtryk på Martinus, der følte at det var meget usmageligt, men han var jo klar over at det var tradition på egnen.

Efter Else Christine Mikkelsen var der tre livsarvinger, hendes tre børn:

Petra Mikkelsen (28 år) der var blevet gift med Lars Nicolai Nielsen og som boede i Børglumkloster.

Augusta Mikkelsen (14 år) som boede i Lilholt i Mygdal.

Martinus Thomsen (11 år) som boede hos plejeforældrene på Moskildvad.

Martinus arv efter sin mor bestod i en stor stak familiejournaler og et klædeskab fuldt af tøj. Læsestoffet var han meget glad for, da plejeforældrene aldrig havde haft råd til at købe blade eller bøger. Tøjet solgte hans plejefar for 35 kr. og pengene blev sat ind på en bankbog til hjælp til hans konfirmation.

Man må egentlig undre sig over, at der ikke var flere værdier at arve efter Martinus moder, da hun havde levet et stille og ret spartansk liv med meget arbejde. Der kan selvfølgelig være flere grunde til,

1.38 - Gården Ulstedbo. - ak

at der ikke var nogle værdier efter Martinus moder, men det er uinteressant, og uden betydning i denne sammenhæng.

1.15 Martinus får arbejde uden for hjemmet, 1902.

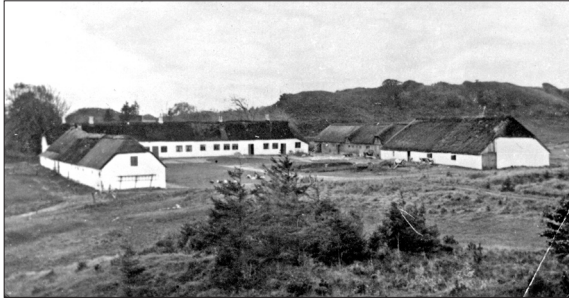
Som 12-årig fik Martinus arbejde som hyrdedreng (også kaldet jorddreng) på gården Ulstedbo, der lå i nærheden. Han boede hjemme. Han passede 30 - 40 køer der gik frit på marken, og da der ikke var nogen indhegning, var det nødvendigt med en hyrdedreng, der kunne sikre at de ikke løb væk. En hyrdedreng var billigere end at opsætte en indhegning. Som betaling fik Martinus en lommeskilling en gang imellem.

I perioder lå køerne stille og tyggede drøv, så kunne Martinus nå at løbe hjem til plejemor og få sig en mellemmad og en kop kaffe. Ellers fordrev Martinus tiden med at skære fløjter af friske grene. Der var ikke råd til at købe noget læsestof. Om aftenen blev køerne drevet hjem i stalden for at blive malket. Ud på efteråret fik køerne tilskudsfoeder i form af roetop hjemme i stalden, hvilket bevirkede, at de var mere end villige til at gå hjem om aftenen.

Ulstedbo blev efterhånden opdelt i flere selvstændige landbrug. Selve den daværende gård er nu jævnet med jorden. Martinus fortæller Per Thorell, at når han tog op til Sindal, var der så meget der var forandret, at han måtte lukke øjnene for at opleve den atmosfære og det miljø, der udgjorde hans barndoms verden.

1.16 Martinus går til konfirmationsforberedelse, 1904.

I 1904 skulle Martinus gå til præst og konfirmeres. Han var glad for forberedelsestimerne og var den første til at svare, når præsten stillede spørgsmål til eleverne. Præsten hed Jørgen Jessen Schøtt. Han var en sønderjysk ungkarl og stærkt indremissionsk i sin indstilling. Han svovlede og truede altid med helvede, fortæller Martinus i sine erindringer. Han fortæller også, at præsten belærte om, at hvis et lille barn døde før det var blevet døbt, ville det være evigt fortabt, samt at der hvilede en forbandelse over børn der blev født uden for ægteskab. Det var barske udsagn og det virkede stærkt på Martinus,

1.39 - Sindal præstegård fotograferet 1907,- ak
 Fotografiet tilhører Lokalhistorisk Arkiv, Vendsyssel
 historiske museum, Hjørring. Nr. 198.2.32

1.41 - Sindal gamle kirke (nyere foto) - pt

der jo var nær ved at dø inden han blev døbt, og ydermere også var født uden for ægteskab. Martinus skriver at han ikke kunne tro, at Gud var vred på ham af den grund, og han begyndte at tvivle på, at det præsten prædikede var rigtigt.

Man må også nok sige, at disse udsagn var i den mest skærende modsætning til alt det, Martinus gennem sit liv har været talsmand for.

Det skal dog bemærkes at præsten Jørgen Jessen Schøtt, der var landmandssøn, var meget velanskrevet i sognet, og var en dygtig landmand hvilket var et

særsyn blandt præster (Præsterne havde jo på dette tidspunkt præstegårde med jordtilliggende som de skulle dyrke). Han tog sig også godt af sognets fattige og syge, og samlede sognebørnene om sin forkyndelse. Forkyndelsen har jo nok været noget barsk, men det generede sikkert ikke mennesker der havde deres på det tørre familiemæssigt.

Det var således ikke den samme præst der både døbte og konfirmerede Martinus. Martinus blev som nævnt døbt af Gustav Theodor Borchsenius. Han blev kaldet til præst for Sindal-Astrup sogn den 24. april 1888, og blev forflyttet til Skjolde den 31. juli 1894.

1.40 - Pastor Jørgen Jessen Schøtt 1893. - ak
 Fotografiet tilhører Lokalhistorisk Arkiv, Vendsyssel
 historiske museum, Hjørring. Nr. 32.125 A

1.42 - Det indre af Sindal gamle kirke. - pt

Billedet er et nyere fotografi, men indretningen samt alteret og prædikestolen synes at være det oprindelige, som det var da Martinus blev konfirmeret.

1.43 - Smedjen hvor Martinus kom i smedelære i marts 1905. - ak

Fotografiet tilhører Lokalthistorisk Arkiv, Vendsyssel historiske museum, Hjørring. Nr. neg. 0.1967.62

Jørgen Jessen Schøtt der konfirmerede Martinus blev kapellan i Sindal-Astrup sogn den 15. september 1893 og ordineret den 25. november 1893. Han døde den 22. april 1925 og ligger begravet på Sindal kirkegård hvor der er rejst et imponerende gravmæle over ham.

1.17 Martinus bliver konfirmeret, 1904.

Martinus blev konfirmeret i oktober 1904 (antagelig 2. eller 4. oktober) i Sindal gamle kirke, og i denne anledning fik han et fint nyt sæt tøj med kravetøj. Det var noget helt nyt for ham. Tøjet holdt imidlertid ikke så længe, for da han dagen efter sin konfirmation skulle hen på gården, hvor han havde været hyrdedreng, for at modtage en gave af gårdejeren, blev hans nye tøj bidt i stykker af gårdens lænkehund. Hunden var blind, og det nye tøj bevirkede sandsynligvis at den ikke kunne lugte, at det var Martinus der kom. Den kendte ellers Martinus, og den var meget glad for ham. Martinus

gik intetanende hen til den. Hunden for hen til ham og han fik bidt begge ærmer på den nye jakke i stykker, inden hunden opdagede sin fejltagelse. Martinus fortæller at den blev meget ulykkelig over sin fejltagelse, og var utrøstelig i flere dage derefter.

1.18 Tiden er nu moden til at Martinus flytter hjemmefra og vælger en levevej, 1905.

Det var nu tid for Martinus til at vælge hvad han ville være. Hans biologiske mor havde på et tidligt tidspunkt lovet ham, at han skulle få lov at studere når han blev stor, så han kunne blive lærer. Dette løfte kunne dog ikke holdes, da hans mor jo allerede døde da han var 11 år, i 1901. Som situationen var derefter, var der slet ikke økonomisk mulighed for en sådan uddannelse.

I det materiale som jeg er bekendt med, er der ingen oplysninger om nogen kontakt mellem Martinus plejeforældre og Lars Larsen, som havde været

Martinus mors arbejdsgiver, så herfra var der heller ikke mulighed for støtte til Martinus uddannelse. Det er højest sandsynligt, at den store standsforskel mellem parterne ikke gav mulighed for en sådan henvendelse, og at en støtteordning derfor ikke kunne tænkes, med mindre Lars Larsen selv tog initiativet til en sådan, og det gjorde han altså ikke. Man kunne måske formode at han ville have gjort det, hvis han virkelig var fader til Martinus.

Plejeforældrene foreslog Martinus forskellige håndværk. De foreslog ham bl.a. at han kunne blive skomager eller skrædder, men ingen af deres forslag syntes Martinus om. Af en eller anden grund valgte han at prøve at gå i lære som smed. Martinus undrede sig selv over sit valg, men måske har det faktum, at hans bedstefader havde været smed, været medvirkende til hans valg. Martinus og hans plejefar gik sammen hen til hovedgården Baggsvogn som havde sin egen smedje. Smedjen lå lidt fra gården hen mod skoven, ved vejen mod Borrisholt. Smeden og hans kone var fynboer og meget flinke mennesker. De ville gerne ansætte Martinus som lærling. Han begyndte som 14-årig i marts 1905. Til at begynde med boede han hjemme,

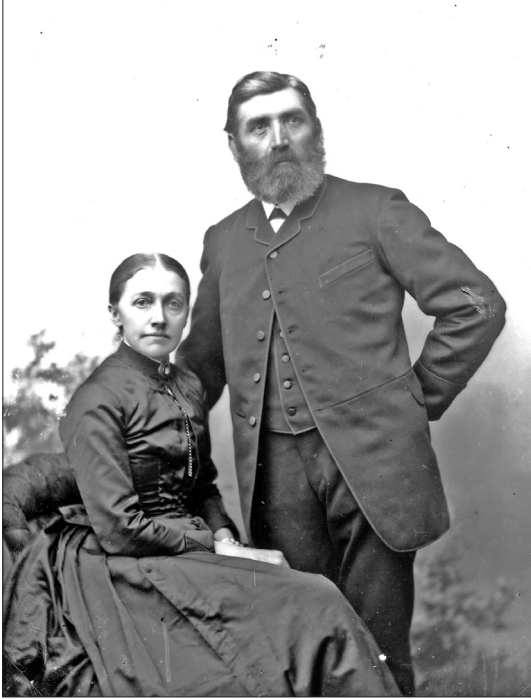
og gik de 7-8 km. frem og tilbage fra Moskildvad. Det syntes Martinus var en dejlig tur, for han kunne godt lide naturen, og det var jo forår. Men efter et stykke tid blev der et kammer ledigt ved smedjen, hvor Martinus flyttede ind. Martinus fortæller, at dynen som han havde i sengen var stoppet med et mærkeligt materiale, den var nemlig så tung at han næsten ikke kunne vende sig i sengen under dens vægt. Efter en måneds tid stod det dog klart både for smeden og Martinus, at han ikke var egnet til smedehåndværket, så lærlingeaftalen blev ophævet. Vi må huske at Martinus var ret lille og spinkel af vækst, og kunne derfor ikke magte de store hammere som hører til håndværket.

Der var nu ikke rigtigt andet at gøre end at begynde som landarbejder. I sommeren 1905 (fra april til november) arbejdede Martinus som "Bels" (kan også staves "Bæls". Ordet er en lidt nedsættende betegnelse for en halv voksen medhjælper), til alt forefaldende arbejde hos den lokale postmand, som ejede en mindre gård i nærheden, en gård som Martinus havde passeret hver dag på sin vej til og fra smeden.

Postmanden havde set at Martinus dag efter dag var

*1.44 - Toftegård som ejedes af sognefogeden Svend Nørgaard Munck. - ak
Her arbejdede Martinus som "Bels" fra 1. november 1905 til 1. november 1907*

*1.45 - Sognefoged Svend Nørgaard Munck og hans hustru Sofie, fotograferet 1892 - ak
Fotografiet tilhører Lokalhistorisk Arkiv, Vendsyssel
historiske museum, Hjørring. Nr. 30236.*

gået grædende forbi. Han talte med Martinus, og da Martinus holdt op med at arbejde hos smeden, henvendte han sig til Martinus plejeførelde og spurgte, om det var muligt at Martinus kunne arbejde hos ham. Det kunne Martinus godt.

Her boede Martinus oppe på loftet, men dette var efter Martinus udsagn langt bedre end at være lærling hos smeden. Hermed var han definitivt flyttet hjemmefra, fra sine plejeførelde og fra Moskildvad. Han var glad for sin arbejdsgiver og dennes familie, og de for ham. Han følte det nærmest som om han var hjemme når han var hos dem. Her var Martinus til november 1905.

Fra november 1905 fik Martinus ”plads” som det hedder ved ansættelser på landet, som ”Bels” hos sognefogeden, købmanden og landmanden Svend Nørgaard Munck på Toftegård i Sindal. Toftegård var en af de mindre gårde i sognet. Her var Martinus i to år fra 1. november 1905 til 1. november 1907.

Han boede i et karlekammer på gården under ret primitive forhold, hvilket var ret normalt på den tid. Karlekammeret havde indgang fra kostalden. Det var ikke opvarmet, og om vinteren når det var frostvejr var der så meget kondensvand at det løb ned af væggene. Han havde et godt forhold til sognefogedfamilien. Her var ud over Martinus en karl mere samt en arbejdsmand. Martinus spiste sammen med dem hver dag, og når de fik grød skulle de spise af samme fad, hvilket Martinus ikke var så begejstret for. Da han var den yngste mand havde han ikke nogen rigtig fritid. Når de andre havde fri måtte han arbejde med husdyrene i staldene.

Martinus fortæller en sjov historie om sognefogden. Han var omkring 70 år, og fik hvert forår den ide, at han ville lære at køre på cykel. Han havde en god cykel, og han skulle træne på landevejen, på et specielt stykke af vejen der gik ned ad bakke. Han satte sig op på cyklen, og så skulle Martinus løbe og holde fast bag i cyklen og søge at holde den på ret køl. Da det gik nedad kunne Martinus efter et kort stykke ikke følge med, og måtte give slip, hvorefter sognefogden straks mistede balancen og væltede ned i grøften. En medvirkende årsag var den, at cyklen ikke havde friløb, så pedalerne kørte hurtigere og hurtigere rundt jo større farten blev. Da sognefogeden hver gang endte i grøften, opgav han til sidst og forærede cyklen til Martinus. Det blev Martinus meget glad for. Han havde ingen problemer med at lære at køre på den.

Efter at have arbejdet for sognefogeden i to år, sagde Martinus op og rejste fra gården som 17-årig til novemberskiftedag 1907.

På landet havde man 2 skiftedage om året det var 1. maj og 1. november. Navnet skiftedag stammer fra det forhold, at karlene (det er landbrugsmedhjælpere som ikke er daglejere, altså løst ansatte medhjælpere), normalt skiftede arbejdssted ved at flytte fra en gård til en anden på en af disse skiftedage.

1.19 Martinus vælger at blive uddannet som mejerist, 1908.

Efter et ganske kort ophold på Turebylille ved Køge hvor han arbejdede som foderelev, og hvor også den yngste af Martinus plejebrodre, Jens Christian Elvenius arbejdede, besluttede Martinus at han ville være mejerist.

Martinus tilbragte julen 1907 hos sine plejeforældre i Sindal. Martinus søgte plads på Høgholt mejeri der ligger i nærheden af Sindal. Han fik pladsen i januar 1908 og var der i 3 måneder. Han fik derefter plads på Lønstrup mejeri fra 1. april, hvor han var ansat i 7 måneder til 1. november.

Lønstrup mejeri var et lille privat mejeri, og teknikken var ikke af de bedste. Den havde mange mangler.

Under opholdet her begyndte Martinus at interessere sig for fotografering. Han så en annonce med overskriften "Nu kan alle fotografer". Annoncen gik ud på at hvis man indsendte 11 kr. og 75 øre, så ville man modtage en pakke indeholdende alt hvad der var nødvendigt til fotografering. Martinus indsendte pengene, og modtog pakken med det nødvendige udstyr, men havde ikke så meget held med det. I sine erindringer beskriver Martinus forskellige episoder fra sine eksperimenter. Blandt andet brugte Martinus en stor tønde på loftet som mørkekammer. Den var ikke større end at han netop kunne være der med sine skåle når han krummede sig sammen. I tønden skete så det, at der gik ild i mørkekammerlampen, og alle filmpladerne blev belyst af ilden, og kunne derefter ikke bruges. I nye eksperimenter fik Martinus belyst pladerne i alt for lang tid, 3 til 4 minutter.

Martinus konsulterede en fotograf i Hjørring og via ham og en nyåbnet fotoforretning, fik han en god vejledning og kom i gang med at fotografer.

Da Martinus besluttede at holde op med at arbejde på Lønstrup mejeri, fik han følgende anbefaling:

Martinus Thomsen har opholdt sig her fra 1ste April til 1ste November 1908 og har i den Tid deltaget i de forskellige Arbejder i Mejeriet, og da han er en flink, dygtig og paalidelig ung Mejerist, kan jeg anbefale ham paa det bedste.

Lønstrup Mejeri, den 7-8-1911.

Th. Larsen, Bestyrer.

Efter de 7 måneders ophold på Lønstrup mejeri fik han arbejde på Hesselager mejeri på Fyn. Dette var også et privat mejeri hvor teknikken ikke var af de bedste. Til mejeriet var der også knyttet magarineproduktion.

Her arbejdede Martinus i 3 år fra 1. november 1908

1.46 - Martinus fotograferet medens han var ansat på Hesselager Mejeri, perioden 1908 til 1911. - mi

til 1. november 1911. I denne periode arbejdede Martinus også videre med sin hobby, fotografering. Han cyklede rundt på de omliggende store gårde og fotograferede landarbejderne, som fortrinsvis var polakker.

På Hesselager mejeri havde Martinus en kontravers med mejeribestyreren. Bestyreren ville have at Martinus skulle blande vand i kærnemælken. Det ville Martinus ikke. Da bestyreren bebrejdede ham at han satte sig op imod sin principal, svarede Martinus "Gud er min principal", og dermed var den sag afgjort. (Oplysning fra Thorells samtale med Martinus 18/1 1981).

På dette mejeri kom Martinus ud for en arbejdsulykke, idet han trådte ned i en beholder med kogende vand, hvorved han blev slemt skoldet på det ene ben. Skoldningen var så slem, at han måtte holde sengen i en hel måned. En af årsagerne til at det gik

så galt var antagelig, at man af økonomiske grunde ikke ville tilkalde en læge. I stedet behandlede mejeribestyrerens kone ham efter bedste evne.

Efter denne måneds sygeleje kunne Martinus i begyndelsen ikke støtte på foden, og blev derfor sat til at udføre noget kontorarbejde.

Arbejdet på mejeriet krævede, at man skulle begynde arbejdet meget tidlig om morgenen. Det havde Martinus ingen problemer med, idet han allerede på dette tidspunkt af sit liv konstaterede, at han sagtens kunne klare sig med 5 timers søvn. Denne evne holdt sig gennem hele livet og gav ham mulighed for at have en meget lang arbejdsdag uden at blive overtræt, noget der kom ham til gavn da han senere arbejdede med sin store litterære produktion.

Også fra Hesselbjerg mejeri fik Martinus en god anbefaling:

”Martinus Thomsen har været paa Hesselager Mejeri fra 1. Nov. 1908, og da han nu ønsker at søge sig en anden Plads fra 1. Nov. d. A., kan jeg meddele, at han i nævnte Tidsrum væsentlig har besørget Ind- og Udvejningen af Mælken og samtidigt passet Maskinerne. Efter Skumningen har han foruden at deltage i Rengøringen hjulpet med Ostelavningen og Pasning af Ostene.

Han har været flink og villig og har udført sit Arbejde tilfredsstillende, og da han er stilfærdig og pæn i Optræden saavel ude som hjemme, har jeg kun Grund til at antage, at han vil fortsætte i den gode Retning, han er begyndt, og i saa Tilfælde vil han sikkert vinde Tilfredshed i sine fremtidige Pladser.”

Hesselager Mejeri, den 16-8-1911.

J. Larsen,
Mejeriejer.

Efter den 3-årige ansættelse på Hesselager mejeri, fik Martinus fra november 1911 plads på Møballe mejeri ved Horsens som var et andelsmejeri. Her var teknikken langt bedre end på de andre mejerier. Her beskæftigede han sig mest med smørfremstilling. På Møballe mejeri var han i halvandet år til maj 1913, hvor han skulle aftjene sin værnepligt ved marinen.

Martinus fik her følgende anbefaling:

”Mejerist M. Thomsen har opholdt sig her paa Mejeriet fra Nov. 1911 til Maj 1913 og forlod Pladsen for at aftjene sin Værnepligt. Hans Arbejde har været Flødens og Smørrets Pasning, dog har han tillige deltaget i andre Arbejder Faget vedrørende saavel som Regnskabsføring og udført samme til min fulde Tilfredshed.

Thomsen er dertil et særdeles flinkt og behageligt Menneske at omgaas, hvorfor jeg kan anbefale ham paa det bedste til enhver, der har Brug for hans Tjeneste.”

Møballe Mejeri pr. Hovedgaard St., den 18-2-1913.

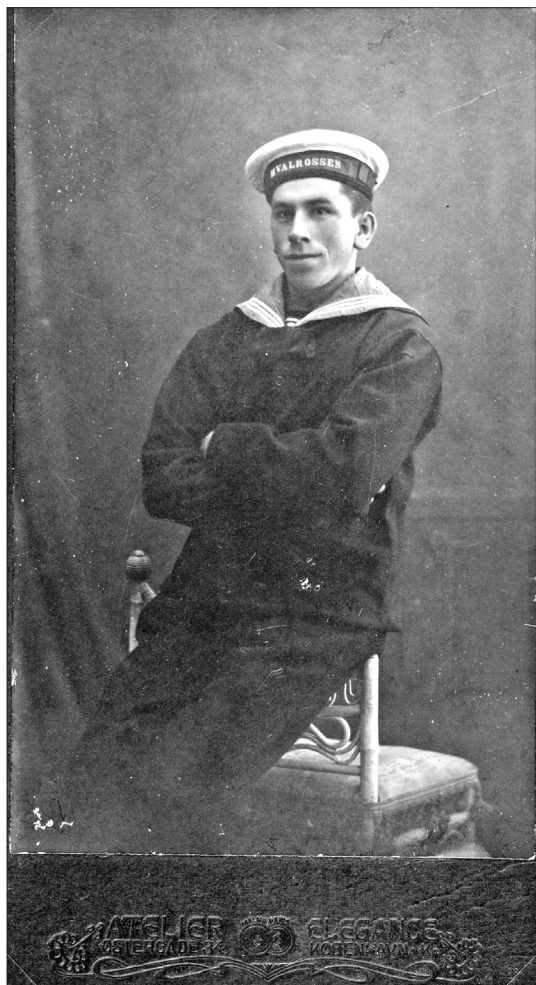
P. Lund,
Mejeribestyrer.

1.20 Martinus mors arbejdsgiver, godsejer Lars Larsen, dør på Hjørring Sygehus, 1911.

Kort efter at Martinus fik plads på Møballe mejeri erfarede han, at Lars Larsen der havde ejet Christianshede og som jo havde været moderens arbejdsgiver, var død den 7. november 1911, 73 år gammel. Han døde ligesom Martinus mor på Hjørring Amtssygehus. Martinus siger at han egentlig havde besluttet, at han ville rejse op og hilse på ham, fordi han egentlig gerne ville have lidt flere oplysninger om sin moder, men han nåede det ikke inden Lars Larsen døde. Martinus var på dette tidspunkt 21 år. Også dette viser Martinus manglende interesse for at få opklaret, om Lars Larsen var hans biologiske fader.

1.21 Martinus tegner og maler billeder, 1912.

Det står ikke helt klart i hvor lang en periode Martinus har givet sig af med at tegne og male billeder, og vi ved ikke hvor mange det drejer sig om. Der findes imidlertid nogle billeder som Martinus har malet med vandfarver og farvekridt. Andre er malet med oliefarve, samt nogle tuschtegninger. Billederne er signeret af Martinus og bærer årstallene 1912, 1914 og 1918. Andre har ikke årstal. Billederne vi-

1.47 - Martinus i marineuniform da han aftjente sin værnepligt på torpedobåden Hvalrossen i 1913. - ak

ser at Martinus var en dygtig kunstmaler. Billederne er i privat eje, og er gengivet bagest i denne bog på grund af gengivelsen i farve. Den interesserede læser bedes derfor bladre om til dette sted hvor billederne også er omtalt nærmere.

At Martinus havde gode evner til at male billeder er ikke så overraskende, når vi tænker på hvor dygtig han var til at tegne og male sine symbolbilleder. Martinus har ikke selv nævnt, at han også i sin ungdom havde forsøgt sig som kunstmaler. De eneste bemærkninger i den retning har jeg fra Alf Lundbecks nedskrevne erindringer om sit samvær med Martinus. Her nævner han at han og flere andre var inviteret ud til Martinus i hans lille værelse i Pile Alle 7 H. Her så de at Martinus havde nogle

billeder på væggen, som han selv havde malet. Alf Lundbeck fortæller at de ikke var så gode, fordi han havde foræret de bedste væk.

1.22 Martinus aftjener sin værnepligt, 1913.

Da Martinus blev indkaldt til at aftjene sin værnepligt, var det første gang han var i København. Han ankom dagen før han skulle møde på Orlogsværftets Kaserne. Han skulle således påbegynde aftjeningen af sin værnepligt lige inden han fyldte 23 år. Mødet med storbyen København var en stor og spændende oplevelse for Martinus, som indtil nu kun havde været i mindre byer.

Martinus begyndte som kulleper på en helt ny torpedobåd der hed "Hvalrossen". Årsagen til hans placering her var den, at han var mejerist, og man formodede at han var vant til at arbejde ved dampkedler. Martinus var med til prøvesejladserne, hvor man undersøgte hvor meget den kunne tåle at krænge. Martinus fortæller at de slingrede så meget, at der kom vand ned i skorstenen.

Med 35 knob brugte den 25 tønder kul i timen, som Martinus var med til at skovle ind. Overfyrbøderen så snart, at Martinus ikke var vant til sådant hårdt arbejde, og han sagde til Martinus, at han ville prøve at finde et andet arbejde til ham. Kort tid efter skulle maskinchefen have en oppasser, og Martinus fik dette job. Det bestod hovedsagelig i at pudse maskinchefens sko og rede hans køje. Som oppasser skulle Martinus ikke deltage i de egentlige "krigshandlinger" under flådemanovrer, han kunne færdes frit på dækket, og så snart skibet var i havn fik han landlov. Han havde det meget frit under sin tjeneste der varede i 8 måneder, og sluttede i februar 1914.

I vinterperioden var mandskabet installeret på Peder Skram, og arbejdede på værftet. Her fik Martinus et godt forhold til de faste arbejdere på værftet, og blev ofte inviteret hjem til dem til kaffe og hyggelig samvær. I denne periode arbejdede Martinus også på kongeskibet der skulle males med mønje.

Da Martinus værnepligt var overstået, fik han udleveret følgende "Forholds-attest":

FORHOLDS-ATTEST.

Orlogsværftet, København C., den 18-2-1914.

Martinus Thomsen, født den 11-8-90 i Sindal og tilført Lægdsrullen som K. 1. af 4. Udskrivningskreds, 152. Lægd, Bogstav K. Nr. 19, har som Værnepligtig været til Tjeneste ved Søværnet fra den 19. Juni 1913 til den 14. Februar 1914.

Han har i denne Tjeneste faaet følgende Bedømmelse:

I Søværnets Kaserne: Flink og paalidelig.

I Torpedobaaden "Hvalrossen": Flink og paalidelig, god Opførsel.

I Kystforsvarsskibet "Peder Skram": Flink og paalidelig.

E. Olrik.

1.23 Efter at have aftjent sin værnepligt fortsætter Martinus med at arbejde som mejerist, 1914.

Efter at have aftjent sin værnepligt arbejdede han i perioden fra 15. marts 1914 til 1. september 1914 som mejerist på Tirstrup mejeri på Mols. Også her fik han en særdeles god anbefaling:

Mejerist M. Thomsen fra "Oremose" i Sindal har opholdt sig her hos os fra 15-3-14 til 1-9-14, til hvilken Tid han efter eget Ønske forlod Pladsen her.

Hans Arbejde har været forskelligt, saasom Maskinernes Pasing, Smørrets Behandling og Mælkevejning samt Regnskabet; dette sit Arbejde har han udført til min Tilfredshed.

Naar dertil kommer, at Thomsen er et særdeles flinkt og omgængeligt Menneske, som man trygt kan stole paa, og hans Opførsel har været præget af Dannelse og en god Opdragelse, medgiver jeg ham derfor dette Vidnesbyrd med Haab om, at det maa bidrage til, at han maa opnaa en mere selvstændig Stilling.

Tirstrup Mejeri pr. Trustrup St., den 17-12-14.

C. Jensen, Mejeriejer.

Herefter fik Martinus i september 1914 plads på andelsmejeriet i Skals ved Viborg. I begyndelsen af krigen (1914-1918) blev Martinus igen indkaldt til marinen i København, men blev hurtigt kasseret efter ansøgning, under påberåbelse af at have dårlige tænder. Martinus havde hørt at en anden værnepligtig var hjemsendt, fordi han havde dårlige tænder. Martinus havde jo også dårlige tænder, fordi han nok havde haft engelsk syge som barn. Dette gav så anledning til at han også blev kasseret.

Martinus fortæller om sit forhold til krigstjeneste, at der jo ikke på dette tidspunkt var noget der hed militærnægttere, hvilket han ville have valgt hvis han havde haft mulighed for det. Men han følte sig lykkelig over aldrig at have været nødt til at bære våben.

1.48 - Tirstrup mejeri på Djursland som det så ud omkring 1990. Bygningerne tjener som møbellager, men de ydre former er stort set de samme. - tb

Martinus fik nu plads på Fyn, på Herrested mejeri ved Ørbæk som var et stort moderne andelsmejeri. Her var han i perioden december 1914 til november 1915.

Hans anbefaling herfra lød således:

Hr. Mejerist M. Thomsen har opholdt sig her fra 1 December 1914 til 1. Nov. 1915 som Fyrbøder og Maskinpasser.

Hr. Thomsen var en ualmindelig flink og dygtig Mejerist til sit Arbejde og har som Menneske en meget retskaffen og udmærket Karakter i Besiddelse af mange ualmindelige Evner.

Jeg kan kun paa alle Maader give ham min allerbedste Anbefaling.

A/M. Herrested pr. Ørbæk, den 11-5-1917.

C. H. Sørensen,

Mejeribestyrelse.

Da Martinus var på Herrested Mejeri, syntes han det var meget morsomt at lave tryllekunster. Han øvede sig derfor på forskellige tricks. Han blev så god til det, at han et par gange optrådte offentligt med sine tryllekunster til stor glæde og moro for et større publikum på egnen.

Han flyttede nu til Hesselager mejeri, hvor han havde været ansat 4 år tidligere, og hvor han havde mange venner. På dette mejeri havde Martinus med smørfremstillingen at gøre, og det lykkedes ham at hæve smørrets kvalitet så meget, at det kom på højde med landets bedste. Martinus længtes dog efter at komme tilbage til København. Da Martinus blev bedt om at gøre noget der stred imod hans moralske opfattelse, sagde Martinus sin stilling op.

I april 1917 fik han plads på Ishøj mejeri. I januar 1918 var det nødvendigt at afskedige nogle medarbejdere ved mejeriet, fordi der ikke var arbejde nok til alle, og Martinus syntes det var bedst, at det var ham der holdt op, da de andre var gift og havde børn.

Herfra fik han ligeledes en overordentlig god anbefaling:

Mejerist M. Thomsen har opholdt sig hos mig som Mejerist fra 1. April 1917 til Nytaar 1918. Og det er mig en Glæde at udtale, at mere tro, paalidelig og samvittighedsfuld Mand har jeg ikke haft i min Tjeneste.

Naar dertil kommer, at hele hans Vandel er i alle Henseender hæderlig og ædruelig, tror jeg, at Thomsen vil være velegnet til den Plads, han søger, og jeg vil med Glæde medgive ham min bedste Anbefaling.

Mejeriet „Ishøj” pr. Taastrup, den 9-6-1918.

Oluf Olsen,
Mejeriejer.

1.49 - Martinus er her fotograferet i sin uniform som vagtmand hos Vekselerer Johan Levin i Vedbæk. - ak

1.24 Martinus søger ind ved vagtselskabet i København, 1918.

Martinus fik nu den ide, at han ville prøve at få ansættelse i vagtselskabet i København. Selv om der var et stort antal ansøgere fik Martinus ansættelse, og efter kort tid hvor han var vagt i frihavnen, fik han til opgave at være nattevagt i en parklignende have til en stor villa ved navn ”Bakkehuset”, Strandvejen 373 i Vedbæk, Haven var en 45.000 kvadratmeter stor indhegnet park hvori der var rådyr. Villaen ejedes og beboedes om sommeren af vekselerer Johan Levin med familie. Om vinteren boede vekselererfamilien i en lejlighed ved Marmorkirken i København.

Martinus boede på dette tidspunkt i et lille møbleret værelse i Frejasegade på Nørrebro. Efter at have boet der nogle få måneder fik Martinus et bedre værelse på adressen Jagtvej nr. 52 A 1. sal, også på Nørrebro. Hans værtinde hed fru Henriksen.

Martinus tog hver aften med toget til Vedbæk for at udføre sin vagttjeneste. I Parken var der to ældre huse. Det ene beboedes hele året igennem af gartneren, medens det andet var til Disposition for Martinus således, at han kunne opholde sig der når han ikke gik sine natlige vagtrunder i parken. Martinus brugte tiden til at øve sig på at spille på en violin som han lige havde købt, eller han læste lidt i forskellige bøger og blade. Martinus havde ikke adgang til herskabets villa, men gartneren havde adgang til varmeanlægget i villaens kælder.

Martinus mødte første gang sit herskab i slutningen af april. Vekselereren var meget gavmild og gav ofte Martinus en god skilling i drikkepenge.

Når herskabet kom sent hjem var det Martinus opgave at være nede ved indkørselslågen og åbne denne, så bilen uhindret kunne køre ind. Dette gav også ofte en lille økonomisk erkendtlighed. Efter den første sommer fik Martinus lov til at opholde sig i villaens kælder om natten, så han kunne varme sig ved varmeanlægget.

1.25 Martinus får to telepatiske oplevelser i kælderen til herskabsvillaen hvor han er vagtmand.

Her i kælderen havde Martinus et par specielle oplevelser. En nat fornemmede han at der var nogen tilstede. Han så en skikkelse der stod henne i krogen ved kulbunkerne. Han genkendte skikkelsen som sin kusine (datter af hans plejeførelde). Hun stod ganske rolig og så på Martinus, hvorefter hun forsvandt. Han undrede sig meget over dette syn, men fik nogle dage senere meddelelse om, at hun netop var afgået ved døden på det tidspunkt hvor Martinus havde set hende i kælderen. Den afdøde var Jensine Hendrikke Helene Jensen som var 14 år da Martinus blev født.

En anden nat hvor Martinus sad i kælderen oplevede han at vagtkontrolløren, der skulle kontrollere at Martinus udførte sin vagttjeneste korrekt, og som Martinus kendte så godt, stod og kiggede ind til ham gennem vinduet. Han råbte til ham at han skulle komme ind, men han forsvandt, og Martinus kunne ikke forstå hvor han var blevet af.

Næste gang Martinus mødte ham, spurgte Martinus ham hvorfor han ikke var kommet ind. Det kunne han ikke forstå, da han slet ikke havde været der denne nat. Han havde været et andet sted på sin rute, hvor han var kommet i snak, og derefter var faldet i

søvn. Martinus sagde, at han tankemæssigt må være gået videre på sin rute under søvnen, og det var dette drømmebillede Martinus havde set.

Martinus fortæller at den slags oplevelser ikke gjorde ham bange, selv om han på det udviklingsstadium han på dette tidspunkt var nået til, ikke forstod hvad det var der skete i sådanne tilfælde. Han havde ret tit været ude for at han oplevede uforklarlige hændelser, og hans plejemor havde tit fortalt ham om lignende hændelser.

1.26 Martinus bliver postbud i 1920.

I slutningen af året 1919 fornemmede Martinus at det var ved at gå nedad bakke for vekselereren, og at denne nok blev nødt til at afhænde sin villa i Vedbæk. Dette ville nok betyde, at Martinus ikke kunne beholde sit arbejde som vagtmand. Han opsagde derfor sit job. Han søgte først ind ved politiet, men fik det svar at han var for lille til at blive politibetjent. Martinus søgte så ind ved postvæsenet. Han blev antaget som postbud den 2. januar 1920. Hans arbejde bestod delvis i at køre rundt på cykle og tømme postkasser i forskellige kvarterer i København, og delvis at bringe post ud i København. Det var et hårdt arbejde, specielt at bringe post ud, da der var mange etager i ejendommene i de områder han skulle servicere. Arbejdspresset blev i en periode forstærket ved at der var telefonstrejke, hvilket forøgede brevmængden.

Da Martinus netop var blevet postbud fik, han brev fra sin plejemoder i Sindal hvori hun skrev, at hendes mand Jens Christian Frederiksen, Martinus plejefar, var død den 24. januar 1920, 67 år gammel. Han var død uden forudgående sygdom.

På dette tidspunkt var den lille pige Frida, som plejeførelde havde adopteret medens Martinus var hos dem, blevet voksen og havde fået sit eget hjem. Efter plejefaderens død blev det af økonomiske grunde nødvendigt for plejemoderen at sælge Moskildvad. Dette skete den 2. august 1923. Plejemoderen flyttede til Stoksted til plejedatteren Frida og dennes mand Alfred Pedersen.

Der var ingen af plejeførelde egne børn der tog sig af deres moder på hendes gamle dage, men Martinus sendte hver måned et pengebeløb til hende.

Martinus plejemor Kirstine Frederiksen dør den 26. februar 1925 hos plejedatteren.

1.50 - Martinus medens han var på mejeriet Enigheden i København. - hm

1.27 Martinus bliver ansat på mejeriet Enigheden, 1920.

Medens Martinus var postbud og lejede et værelse hos fru Henriksen Jagtvej 52 A, 1. sal, spiste han sin aftensmad på et pensionat der lå i samme ejendom på Jagtvejen. Han sad somme tider til bords med en ung mand, der var kontorist på Mejeriet "Enigheden" på Frederiksberg. Den unge mand vidste at Martinus havde været mejerist, og at han var lidt træt af sit nuværende arbejde som postbud. Han fortalte Martinus at han ville sige sit job op til marts (1920), fordi han havde fået et nyt job i et andet firma. Han mente at hans job ville være noget for Martinus.

Martinus tog ud til Enigheden, og man ville gerne antage Martinus på prøve, selv om han ikke var kontoruddannet. Martinus tiltrådte det nye arbejde i Marts 1920. Det var et stort mejeri, der var ansat omkring 100 kuske. Med deres hestevogne kørte de mejeriets produkter ud til kunderne, som var spredt ud over hele København. Som prøveansat fik Martinus 285 kr. i månedsløn, men efter kort tid blev han fast ansat og fik en lønforhøjelse på 65 kr. om måneden. Der var 15 kontorister ansat på mejeriet. Martinus fik hurtigt et godt forhold til de øvrige ansatte, selv om han syntes at tonen mellem dem var særdeles grov og ubehagelig. Han blev meget hurtigt vellidt af dem alle. Martinus var den ældste kontorist idet han på dette tidspunkt nærmede sig 30 år.

1.28 Martinus føler at hans liv ikke former sig som han kunne ønske det.

Selv om Martinus havde et godt forhold til de andre kontorister, var han ikke rigtig på bølgelængde med dem, idet de mest tænkte på forelskelse og ægteskab. Martinus interesserede sig ikke for noget sådan. Han følte at han aldrig ville blive gift, idet han med rædsel tænkte på at skulle blive bundet til et andet menneske. Han følte sig imidlertid heller ikke lykkelig, som han havde det med at gå på arbejde hver dag og sidde og lave rutinearbejde. Han længtes stærkt efter at finde et arbejde, hvor han kunne blive til gavn for andre mennesker. Han tænkte først på om han kunne blive missionær, men slog det ud af hovedet i erkendelsen af, at han ikke var særlig kirkelig indstillet. Han gik ikke i kirke,

antagelig fordi han havde fået en afsmag for kirkens budskab, muligvis forstærket af den indstilling han havde oplevet hos pastor Jørgen Jessen Schøtt, den præst hvor han gik til konfirmationsforberedelse. Dette på trods af at han jo ellers var interesseret i at læse bibelhistorie. *Martinus søgte noget han ikke rigtig vidste hvad var.*

1.29 Drengen og den unge mand Martinus Thomsen.

Jeg standser min kronologiske gennemgang af Martinus liv her, for på dette sted, at se lidt nærmere på den unge Martinus som menneske, samt for at se på den udvikling han gennemgik i de første 30 år af sit liv. Årsagen til at jeg netop stopper her er, at der fra nu af begynder at ske noget helt nyt i Martinus liv, noget som bevirker, at han fik øje på sin livsopgave.

Martinus fik næsten så ugunstig en start i livet som man kan få, i hvert fald set fra en fysisk, økonomisk og intellektuel synsvinkel. Han bliver født uden for ægteskabet. Hans moder kunne, eller ønskede ikke, at tage ham til sig på den gård, hvor hun arbejdede, og der yde ham den kærlighed, som et barn har brug for. Hun kunne muligvis have gjort det, for hun havde jo Martinus ældre søster hos sig på gården, og søsteren var så meget ældre end Martinus, at det nok ikke ville have været nogen hindring. Men hun ønskede det formodentlig ikke.

Martinus får dog, sammen med sine plejesøskende, kærlighed og god pleje hos sine plejeforældre, som af et godt hjerte gjorde det bedste, som de havde mulighed for at gøre med deres meget beskedne midler.

Plejeforældrene havde aldrig fået nogen uddannelse ud over den almindelige landboskole, en skole der nogenlunde svarede til den skole, som Martinus selv gik i. De havde også måttet arbejde hårdt gennem hele deres liv for at skaffe til dagen og vejen. Der var derfor ikke blevet tid til at tænke i mere intellektuelle baner. Intellektuelt levede Martinus således gennem hele sin barndom i et meget goldt miljø, men alligevel i et kærligt og hjertevarmt miljø. Dette sidstnævnte kan vi jo let se derved, at plejeforældrene ofrer sig for at hjælpe Martinus og hans moder ved at tage Martinus til sig. De ofrede sig også ved at hjælpe en anden familie i vanskelige

kår, nemlig ved at tager den lille pige Frida til sig.

Ud fra en almindelig synsvinkel og ud fra hvad Martinus selv fortæller kan man sige, at Martinus var et usædvanligt følsomt barn. Han havde stor medfølelse og kærlighed til dyr af enhver art, fra fluerne til husdyrene. Han havde, fra han var helt lille, en stor indlevelsessevne med alle levende væsener.

Han sagde således om insekterne, som han prøvede at redde fra at drukne, endskønt hans plejeforældre syntes, at han skulle slå dem ihjel i stedet for: ”Nej nej, det kan man da ikke – så kan jeg da ikke vente, at Vorherre vil hjælpe mig hvis jeg er ved at drukne. Jeg er jo en slags Vorherre for dem!”. Allerede her åbenbares, at han oplevede den store dybe samhørighed mellem alle levende væsener, og han havde det helt forfærdeligt, når hans plejeforældre skulle slagte nogle af deres husdyr.

I denne forbindelse skal bemærkes, at han levede i meget nær kontakt med naturen. Han beskrev mange gange, at han sad alene ude i naturen og indsugede naturoplevelser.

Martinus var også i sin barndom og ungdom, som i resten af livet, et usædvanligt kærligt og dybtstående menneske. Tænkte kun godt om sine medvæsener på alle niveauer, og kunne ikke lade være med at hjælpe når han så medvæsener af enhver art som var i nød.

Han var meget overbærende og forstående, men trak sig bort fra mennesker der gav anledning til problemer, i stedet for at gå i rette med dem. Dette var, i nogle tilfælde, årsagen til at han skifter arbejde. Hvis en arbejdsgiver ville have ham til at sige noget der ikke var sandt, også selv om det ikke havde nogen egentlig reel betydning, nægtede han at sige det. Ligeledes, hvis nogen ville have ham til at gøre noget der var forkert set fra et moralsk synspunkt, afviste han det, og i de fleste tilfælde blev han accepteret derfor. Sådanne situationer var Martinus af og til ude for på sine arbejdspladser. Trods alt fik han, uden undtagelse, meget fine skudsmål og anbefalinger. Han nærede aldrig bitterhed imod nogen. Nogle af disse mine udsagn kan ikke aflæses af det jeg har skrevet, men kan læses i det kildemateriale jeg er i besiddelse af. Jeg har naturligvis måttet undlade at beskrive situationerne i alle detaljer, da det ellers ville blive et alt for omfattende arbejde.

Almindeligvis vil stor følsomhed ofte være knyttet

til en vis form for svaghed, når man skal håndtere livets barske virkelighed. Dette var imidlertid ikke tilfældet med Martinus. Han var endda overordentlig stærk åndelig set. Når vi tænker på hvad han blev udsat for hos præsten, som nærmest indirekte fortalte ham, at han på forhånd var ”fortabt” fordi han var født uden for ægteskabet. Martinus viste her sin store styrke, ved at sige at han ”ikke kunne forestille sig at Gud af den årsag ville være vred på ham”. Han viste her, at han var så sikker på sig selv, at præstens udsagn helt prellede af på ham. Denne styrke var betydelig, når man betænker det miljø og den situation han befandt sig i. Det er her vigtigt at bemærke, at han var i besiddelse af en sådan åndelig balance og styrke, at det ikke på nogen måde kunne dræbe hans selvtillid. Han havde sin egen mening om det passerede, og den mening kunne ikke påvirkes af andres synspunkter.

Han havde allerede i sin barndom et følelsesmæssigt nært og personligt forhold til Guddommen, og han bad til Gud så snart han havde behov for det. Jeg bygger min antagelse på, at han i en samtale på et noget senere tidspunkt i sit liv udtaler: ”Jeg kan ikke huske nogen dag i mit liv hvor jeg ikke har bedt til Gud, endda ofte flere gange”.

Med hensyn til almindelige skolekundskaber ser Martinus ud til at være ganske jævnt begavet.

En vis indsigt i bibelhistorie samt en nødtørftig øvelse i at regne, læse og skrive, var nok det eneste han fik ud af sin skolegang. Han var meget pligtopfyldende og satte en ære i at gøre sit bedste i enhver situation. Han nævner f. eks. selv, at det var vigtigt for ham at han fik lært sine salmevers så han kunne dem udenad. Dette medførte også at han fik jævnt gode karakterer i skolen.

Uden for skolen var Martinus ikke i forbindelse med mennesker, der kunne tilføre ham nogen større viden. Flertallet af de mennesker som han havde kontakt med var uuddannede og ganske almindelige mennesker.

Gennem hele sin ungdom var Martinus fortsat særdeles pligtopfyldende uden på noget tidspunkt at gå på akkord med sin opfattelse af, hvad der var rigtigt og forkert, set fra et moralsk synspunkt.

I sit forhold til mennesker var Martinus særdeles vellidt. Man kunne altid stole på ham, og gennem de første 30 år af hans liv optrådte han med en helt naturlig, men beskeden autoritet i forskellige sammenhænge. En autoritet som gjorde, at man

regnede med ham uden at han havde nogen form for socialt rygstød til at stive sin autoritet af med. Denne autoritet må vi opfatte som en medfødt autoritet.

Martinus konstaterede meget tidligt, at han havde evner til at se noget som andre mennesker normalt ikke kunne se. Han så i flere tilfælde såvel afdøde som levende væsener, der reelt ikke var fysisk tilstede. Det er en enkelt side af clairvoyance. Sådanne oplevelser vil normalt forskrække mennesker, men Martinus blev ikke forskrækket, selv om han på dette tidlige tidspunkt ikke helt forstod hvad han så.

Martinus havde som sagt visse clairvoyante evner, hvilket vil sige at han i en vis udstrækning havde evne til at se og opleve ”overnaturlige ting”. Den fulde clairvoyance inkluderer blandt andet evnen til telepati, evnen til at fornemme andre menneskers sygdomme, og evnen til at se afdøde sjæle som stadig befinder sig i nær kontakt med det fysiske plan. Det er ikke noget særegent for Martinus at have nogle af disse evner. Det er der en hel del mennesker der har, og det forekommer ikke så sjældent hos børn, selv om forældrene ikke altid forstår hvad børnene taler om. Det bliver nu i vor tid mere og mere naturligt at tale om det.

Sådanne evner, men også evnen til i en vis udstrækning at formidle helbredelse af mennesker, havde Martinus gennem hele sit liv, og de udbyggedes i forbindelse med, at han fik kosmisk bevidsthed. Han benyttede dog ikke disse evner ret ofte, så vidt muligt slet ikke. På et meget senere tidspunkt sagde han, at han prøvede at blive fri for disse evner, da de var uheldige for det åndelige arbejde, som kom til at optage Martinus resten af livet. Han havde i forbindelse med opnåelsen af kosmisk bevidsthed intuitivt forstået, at han nok havde fået specielle evner, som vi skal se i det efterfølgende afsnit, men at han aldrig måtte anvende disse evner på sig selv eller til egen vinding.

På trods af, at Martinus havde oplevet livet fra dets noget mørke side gennem sin barndom og ungdom, formåede han altid, såvel i barneårene som gennem hele resten af sit liv, at være et glad og lattermildt menneske. Han var aldrig fordømmende over for sine medmennesker.

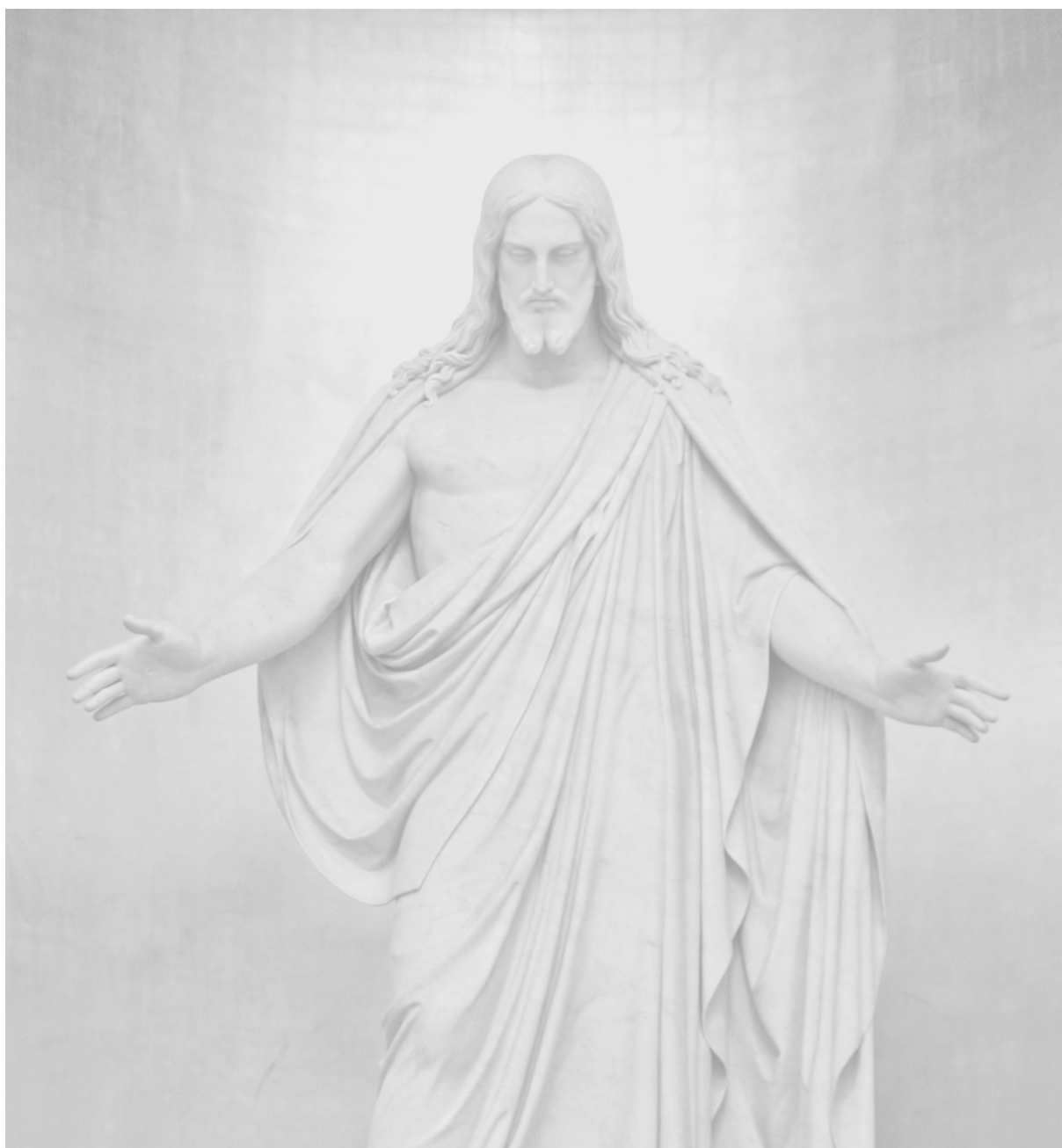
Man må konkludere, at Martinus gennem de første 30 år af sit liv var et særdeles åbent, følsomt og kærligt menneske, men uden noget tegn på at han senere skulle udvikle helt specielle evner, som gav

ham mulighed for at udarbejde sit livsværk, hans kosmologi. Og hvad vigtigt var, han havde ikke på noget tidspunkt gennem sin barndom og ungdom kontakt med, eller stiftet bekendtskab med, nogen religiøs strømning eller nogen religion, ud over at høre lidt bibelhistorie under sin skolegang. En skolegang, som jo må siges at være så spartansk som den overhovedet kunne være, i en landsbyskole i slutningen af 1800 tallet hvor det fysiske arbejde, som det ses af skoleskemaet, gik forud for undervisning.

Gennem hele sin barndom og ungdom var Martinus usikker overfor, hvad han skulle vælge som sit erhverv. Han prøvede smedefaget, men det tiltalte ham ikke. Han arbejdede som landarbejder, og gik derefter ind i arbejdet som mejerist. Dette tiltalte ham heller ikke, selv om han var meget dygtig til sit arbejde. Han manglede noget. Han havde et inderligt ønske om at komme til at arbejde med mennesker. Da hans moder døde bristede håbet om, at han skulle få råd til at læse til lærer. Han tænkte en overgang på at blive missionær, men det følte han sig uegnet til, da han jo ikke gik i kirke og ikke ønskede at formidle kristendommen i den form, som den blev præsenteret i folkekirken. Megen sympati havde han heller ikke for kirkens ånd præsenteret gennem den førortalte præst, der forberedte ham til at blive konfirmeret.

Det er måske ikke så mærkeligt, at det først var som 30 årig, umiddelbart efter den periode som jeg har beskrevet, at Martinus klart fik øje på den opgave, som han senere blev bevidst om, at han af forsynet var bestemt til at skulle udføre gennem resten af sit liv. Han siger nemlig i sin kosmologi at indtil man bliver 30 år, repeterer man de tidligere inkarnationer trin for trin, godt nok i jævnt aftagende grad gennem årene til man når de 30 år. Først når man har passeret de 30 år lever man fuldt videre i den indeværende inkarnation.

Indtil nu er der trods Martinus lidt specielle karakteregenskaber, intet der antyder, at der er noget helt ekstraordinært ved den unge mand Martinus. Han ses at være et ganske almindeligt menneske med sin specielle profil. Det var således et ganske almindeligt menneske der gik ind til den skelsættende oplevelse, som beskrives i næste afsnit, hvor Martinus fik sin kosmiske bevidsthed.

*1.51 - Thorvaldsens Kristusfigur; som Martinus i første fase af sin åndelige indvielse oplevede somom den blev levende, og derved forvandlede sig til den levende Kristus.
Figuren er fotograferet i Vor Frue Kirke i København. - e*